

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chelminowski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 390 Wydanie P

Poznań, sobota dnia 28 sierpnia 1937

Rok 32

Poznań, 27 sierpnia.

Dosyć tego!

Gdański „Gauler” Forster został przyjęty na specjalnej audiencji u kanclerza Hitlera. Odebrał nowe instrukcje i wskazówki dla swego postępowania na terenie Wolnego Miasta Gdańska. W jakim kierunku szły te instrukcje? Nie wiadomo, ale fakty, które zaszły po powrocie Forstera do Gdańska, są bardzo zastanawiające, jeśli chodzi o ogólną linię polityki czynników niemieckich, inspirujących władze Wolnego Miasta.

W środę w godzinach porannych wszystkie perony na dworcach miejscowości podmiejskich obstawia policja. Dzieci, chcące się udać koleją do szkoły, zostają przymusowo odprowadzone do szkół niemieckich. Wypadków takiego przymusowego odprowadzenia do szkół niemieckich naliczono dotąd przeszło 40. Rodzice ukrywają swoje dzieci przed policją i prowadzą je do szkół polskich drogami, których policja nie obstawiała. Policjanci i towarzyszący im „cywile” znani członkowie S. A. i S. S., odpowiadają na to zwykłymi gwałtami.

A oto dalsze fakty:

Do mieszkania kolejarza Warczyńskiego w Pruszczu wtargnęli policjanci wyłamawszy drzwi. Policjant Neumann dopadł do leżącej w łóżku Warczyńskiej i pobił chorą kobietę do utraty przytomności. Przybysze, nie znalazłszy w mieszkaniu męża Warczyńskiej i dziecka, które chcieli odprowadzić do szkoły niemieckiej, opuścili zdemolowane przez siebie mieszkanie. Pobitą kobietą zajęli się sąsiedzi.

W czwartek z rana o godzinie 6 do okna mieszkania Warczyńskiego, który mieszka na pierwszym piętrze, policja przystawiła drabinę i po wybijeniu szyb wtargnęła do mieszkania. Warczyńska została ponownie pobita, a jej męża policjanci z rewolwerami w ręku odprowadzili do aresztu, gdzie pozostaje dotąd.

Na terenie miejscowości Pszczółki podobnych włamań do mieszkań zanotowano 5. Pałka, rewolwer, wyłamywanie drzwi i wybijanie okien, oto arsenał środków i metod, jakimi posługuje się policja gdańska w stosunku do rodziców, którzy prawidłowo zgłosili swoje dzieci do szkół polskich.

Cytujemy fakty, o których już częściowo donosiliśmy i jeszcze niewątpliwie donosić będziemy w telegramach. Akcji policyjnej towarzyszy akcja prasowa w Gdańsku i w Berlinie. Pisma niemieckie piszą na rozkaz, że są to „wypadki przymusowego doprowadzania dzieci niemieckich (!) do szkół”. Trudno nie wzruszyć ramionami na taką „argumentację”. A więc ten dumny z siebie naród niemiecki posiada jeszcze obywateli, których dzieci muszą być odprowadzane przymusowo do szkoły? Niepoważnym tym oświadczeniom nie warto poświęcać większej uwagi.

Nowe ataki na statki handlowe

Nota rządu tureckiego do przedstawicieli państw obcych — Kroki Anglii w Salamance

Londyn. (PAT) Z Aten donoszą o nowym wypadku zaatakowania statku handlowego przez samolot o nieustalonej narodowości. Kapitan statku cysterny, płynącego pod flagą brytyjską, zafrachtowanego przez firmę grecką, doniósł władzom portowym w Pireusie, że gdy znajdował się w odległości około 30 km od Barcelony, został zaatakowany w nocy przez samolot, który rzucił 5 bomb.

Bomby padły w odległości kilkudziesięciu metrów od statku, któremu udało się jednak umknąć. Nazwa statku nie jest na razie ujawniona.

Jest to piętnasty wypadek napaści na statek handlowy na Morzu Śródziemnym w tym miesiącu.

Bukareszt. (PAT) Gospodarczy „Prezentul” donosi o zaniepokojeniu, jakie wywołała w portach rumuńskich wiadomość o ukazaniu się w cieśninie dardaneelskiej nieznanego łodzi podwodnych, które kontrolują statki.

Pismo stwierdza, iż koła handlowe oczekują interwencji rządu rumuńskiego w tej sprawie, ponieważ naraża to na straty handel zagraniczny Rumunii.

Ankara. (ATE) Turecki minister spraw zagranicznych wysłał do przedstawicieli dyplomatycznych państw obcych dwie noty, z których jedna zawiera raport odnośnie do stordowania parowców hiszpańskich, druga zaś mówi o nagłym pojawieniu się obcych łodzi podwodnych na morzu Marmara.

W pierwszej nocy zapowiedziane jest oficjalne śledztwo co do torpedowania statku hiszpańskiego „Armuro”. W drugiej nocy podkreślono obserwacje poczynione przez eskadrę turecką na morzu Marmara, które upoważniają do przypuszczenia, że na morzu tym znajdowały się obce łodzie podwodne.

Rząd turecki w nocy swej zawiadomia państwa obce, że w razie gdyby obca łódź podwodna znalazła się na wodach tureckich, Turcja postąpi w myśli przepisów prawa międzynarodowego i skonfiskuje a nawet zniszczy tę łódź podwodną.

Londyn. (PAT) Agencja Reutera donosi, że w związku z ostatnimi atakami marynarki handlowej na morzu Śródziemnym, a zwłaszcza zaatakowaniem przez samoloty powstańcze statku-cysterny „British Corporal” i brytyjskiego statku „Noemi Julia”, rząd brytyjski poczynił odpowiednie kroki u władz w Salamance.

W tutejszych kołach politycznych podkreślają, że ponieważ nie zostało przyznane prawo strony wojującej żadnej ze stron w Hiszpanii, nie są do pomyślenia okoliczności, w których mógłby być zaatakowany statek brytyjski. Nawet gdyby te prawa były

przyznane, to w myśl prawa międzynarodowego żaden statek handlowy — czy to neutralny, czy też nieprzyjacielski — nie może być ostrzelany, chyba, gdyby odmówił wezwaniu do zatrzymania się, lub przeciwstawił się przeprowadzeniu legalnej rewizji.

Blokada gmatwa położenie międzynarodowe na Dalekim Wschodzie

Tokio. (PAT) Wiceadmirał Hasegawa oświadczył, iż podległe mu japońskie siły morskie przerwały wszelki ruch statków chińskich. Admirał przypomniał, że blokada obejmuje przeszło 680 mil wybrzeży chińskich.

Ministerstwo Marynarki i Spraw Zagranicznych tłumaczy wydane zarządzenie „nielojalnymi atakami wojsk chińskich przeciwko siłom japońskim”. W politycznych kołach japońskich podkreślają fakt, iż blokada dotyczy wyłącznie parowców i statków chińskich.

Tokio. (ATE) Podczas kiedy w miarodajnych kołach podkreślają, że blokada wprowadzona na wybrzeżu chińskim nie dotyczy zagranicznych okrętów ani też zagranicznych interesów, można wywnioskować z prasy, że również cudzoziemskie okręty zostaną

zatrzymywane i przeszukiwane co do ewentualnego przewożonego materiału wojennego.

Nowy Jork. (ATE) Prasa donosi, że rząd amerykański uzna blokadę zarządzoną przez Japonię jak wypowiedzenie wojny Chinom, jeżeli poza statkami chińskimi będą również zatrzymywane statki cudzoziemskie, wiozące broń oraz amunicję do Chin.

Tak długo jak statki amerykańskie nie będą molestowane przez statki japońskie, Waszyngton ignorować będzie wojnę, która oficjalnie nie została jeszcze wypowiedziana.

Londyn. (PAT) Agencja Reutera donosi, że brytyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie otrzymało dotychczas od rządu japońskiego oficjalnego zawiadomienia o blokadzie wybrzeży chińskich.

Pismo papieskie do katolików w Rzeszy

Berlin. (ATE) Podczas ostatniego zebrania biskupów niemieckich w Fuldzie odczytano pismo papieskie, obejmujące 8 stron. Pismo to omawia kwestię szkolnictwa w Niemczech oraz zarzuty stawiane przez katolików niemieckich przeciw wzmagającemu się bezbożnictwu w Rzeszy. W piśmie tym papież wskazuje na naprężenie stosunków pomiędzy rządem Rzeszy a Watykanem i powraca do spraw poruszanych już w Encyklice.

W dalszym ciągu pismo papieskie

omawia trudności, stawiane przez władze niemieckie pielgrzymkom wyruszającym z Niemiec oraz trudnościami oczekiwanym przez katolików w związku z mającym nastąpić zakazem nauczania religii w szkołach przez duchowieństwo.

Wszystkie te wskazania papieskie objęte mają być listem pasterskim, który zostanie odczytany w jedną z niedziel w drugiej połowie września ze wszystkich kazalnicy w Rzeszy niemieckiej.

Powrotna fala emigracji do Francji

Katowice. (AJS) Wobec wzmogzonego zapotrzebowania na węgiel we Francji i niemożności z braku dostaw

tecznej ilości załóg własnych pokrycia tego zapotrzebowania, rozpoczęła się już powrotna fala emigracji polskich górników, repatriowanych swego czasu z Francji do Polski.

Przez stację emigracyjną w Mysłowicach rozpoczęła się wysyłka pierwszych partyj górników, przy czym wysyłani są tylko posiadający imienne wezwania z kopalń francuskich. Rekrutacja na razie nie jest przewidziana, jakkolwiek cyfra mogących uzyskać pracę w górnictwie francuskim przewidziana jest na 10.000 górników.

Kopalnie francuskie posiadają jednak listy swych dawnych pracowników-Polaków, którzy zostali repatriowani i z list tych zapotrzebowanie pokryją.

Dotąd przeszło — poza transportami rolnymi — przez stację mysłowicką 700 górników do Francji. Pochodzili oni przeważnie z Poznańskiego i Małopolski. Poza tym wyjechało w tym roku na roboty rolne, również za imiennymi wezwaniem, ponad 20.000 robotników.

Jutro w wydaniu głównym:

WYSZŁA POWIEŚĆ O WOJNIE HISZPAŃSKIEJ
felieton prof. U. J. dra Władysława Folkierskiego.

Ze swej strony domagać się musimy od rządu polskiego w stosunku do Gdańska natychmiastowych i stanowczych kroków. Rząd polski od dłuższego czasu prowadzi z senatem gdańskim rokowania, którymi są objęte sprawy szkolne. Dzieci doprowadzane przymusowo do szkoły znajdują się właśnie na liście, która jest przedmiotem rokowań. I oto w czasie trwania rokowań Gdańsk zarządzeniem administracyjnym, przymusem i zwykłym gwałtem przeprowadza swoje stanowisko! Dowodzi to raz jeszcze, do jakiego stopnia zawodzi metoda rokowań z Gdańskiem, wobec

którego ostatnio Polska poczyniła tyle ustępstw.

Wiemy, że przedstawiciel Rzeczypospolitej w Gdańsku na polecenie Warszawy złożył w tej sprawie protest. Jesteśmy jednak zdania, że protesty nie wystarczą, że sprawa ma charakter bardzo zasadniczy i czas już ostatni, aby Gdańsk został pouczony, że mamy dość poniżania naszej godności narodowej.

Musi z tego wyciągnąć odpowiednie wnioski całe kierownictwo polityki polskiej.

Doniosłość polityczna i strategiczna zdobycia Santanderu

Przed nową ofensywą na Madryt — Zwrot w opinii publicznej Europy

Berlin. (ATE). Zdobycie Santanderu przez wojska narodowe oceniają tu jako wydarzenie niezwyklej wagi pod względem strategicznym oraz moralnym.

W Berlinie twierdzą, że skutki tej wielkiej klęski wojsk rządowych dadzą się odczuć już w najbliższych dniach.

Prasa niemiecka twierdzi, że pod wpływem zdobycia Santanderu nastąpi zasadniczy zwrot w opinii publicznej Europy w odniesieniu do wojny hiszpańskiej. Podkreśla ona, że wypowiedziane przez Mussoliniego słowa o wykluczeniu bolszewizmu z nad brzegów Morza Śródziemnego, nabierają specjalnej wagi w oświetleniu wypadków dni ostatnich. Wobec faktu, że większość narodu hiszpańskiego, zdaniem prasy niemieckiej, widzi swego wodza w osobie gen. Franco, czyż mogą się mocarstwa europejskie zastanawiać jeszcze jak należy rozstrzygnąć problem hiszpański? Problem ten, podkreśla prasa niemiecka, jest zagadnieniem ogólnie - europejskim.

Organ kół wojskowych „Angriff“ stwierdza, że zdobycie Santanderu jest największym zwycięstwem odniesionym dotąd przez hiszpańskie wojska narodowe.

Paryż. (PAT). Zajęcie Santanderu przez wojska narodowe wywołało duże wrażenie w kołach politycznych i odbiło się szerokim echem w prasie francuskiej. Naogół prasa wypowiada przekonanie, że zajęcie Santanderu pozwoli gen. Franco na przeniesienie w najbliższym czasie swych sił na inny odcinek frontu.

„Temps“ wyraża przekonanie, że należy się w związku z tym spodziewać we wrześniu nowej poważnej ofensywy na Madryt. Dziennik uważa, że gen. Franco zastosuje tym razem inną taktykę, tzn. że nie będzie atakował z frontu, jak dotychczas, lecz będzie się starał raczej dokonać manewru okrążającego.

London. (ATE). Prasa londyńska podkreśla szybkość z jaką stolica Asturii została zajęta. Generał Franco

będzie mógł przerzucić wszystkie swe siły zaangażowane na froncie północnym na pozostałe fronty. Zwycięstwo gen. Franco, jak podają pisma angielskie, ma olbrzymie znaczenie strategiczne i moralne.

Rzym. (PAT). Prasa w artykułach wstępnych omawia znaczenie zwycięstwa, podkreślając, że poddanie się Santanderu poprzedzone było olbrzymim wysiłkiem wojsk powstańczych oraz podkreśla udział ochotników włoskich w walkach, które doprowadziły do nowego zwycięstwa.

„Tribuna“ wyraża opinie, że zwycięstwo osiągnięte zostało przy koleżeńkiej współpracy oddziałów wło-

skich z wojskami gen. Franco. Decydujący sukces przypisać należy zarówno udziałowi dwu dywizji włoskich „Vittorio“ i „Czarnych strzał“, jak i manewrowi okrążającemu, który zmusił wojska rządowe do poddania się.

San Sebastian. (ATE). Przez zajęcie Santanderu rząd narodowy ma teraz w swym władaniu 32 prowincje hiszpańskie, podczas kiedy rząd walencki posiada ich tylko 15. Wojska narodowe zajmują obecnie 2/3 terytorium hiszpańskiego. W ich rękach znajduje się również większość kopalni hiszpańskich, w szczególności kopalnie żelaza, miedzi, węgla i inne.

Kłopoty władz francuskich z uciekinierami

Paryż. (PAT). Na skutek upadku Santanderu francuskie władze administracyjne na wybrzeżu baskijskim w Bajonnie i w Bordeaux stanęły wobec drażliwego zagadnienia, którego zresztą naturalny rozwój wypadków każe oczekiwać prędzej czy później, a mianowicie rozlokowania uchodźców z czerwonej Hiszpanii.

Do Bajonny, stolicy francuskiego kraju Basków, i do Bordeaux codziennie od kilku dni przybywają statki z uchodźcami z Santanderu, przede wszystkim czerwoni milicjanci oraz działacze polityczni skrajnej lewicy, uciekli przed wojskami narodowymi. Ponieważ wszystkie przygotowane na przyjęcie uchodźców hiszpańskich schroniska w Bajonnie są od dawna przepelnione, uchodźcy ci muszą nocować często pod gołym niebem lub też w różnego rodzaju, na prędce zainstalowanych barakach.

Celem uniemódlwienia ewentualnych zajść, władze administracyjne w Bajonnie zarządziły, aby zbiegli mili-

cjanci byli izolowani i aby nie wolno im było utrzymywać kontaktu z miejscową ludnością. Rozkaz ten spotkał się z protestem części zbiegłych milicjantów, którzy nawet sprowadzili poważne awantury. Schronisko dla uchodźców zostało więc otoczone silną strażą gwardii lotnej i policji.

Sytuację komplikuje fakt, że na wybrzeżu baskijskim panuje pełny sezon turystyczny. Poza tym w Biarritz przebywają jeszcze emigranci narodowi z Asturii, obsadzonej przez czerwone oddziały. Do Bajonny schroniła się już większość członków rządu baskijskiego, a mianowicie przewodniczący Aguirra, radca dla spraw finansowych de la Torre i radca departamentu sprawiedliwości Monzon.

Rochelle. (PAT). Wieczorem statek francuski wypłynął na rechę i złożył na pokładach statków, przybyłych z Santanderu, chleb, czekoladę, skondensowane mleko, jarzyny i słodką wodę. Ładowanie uchodźców nastąpi w piątek.

Rząd Katalonii zabiega o poddanie się

Paryż. (PAT). „Intrasigeant“ przynosi z Biarritz sensacyjną informację, iż przybył tam upełnomocniony emisariusz rządu katalońskiego, celem odbycia poufnej konferencji z przedstawicielem rządu gen. Franco, który również tego dnia przybył do Biarritz. Nawiazanie kontaktu i pierwsza konferencja miała miejsce w czwartek

wieczorem. Według dalszych informacji korespondenta „Intrasigeant“, pochodzących z Biarritz, delegat gen. Franco stawiać ma jako pierwszy zasadniczy warunek bezwzględne poddanie się Katalonii rządowi narodowemu, co dopiero z kolei mogłoby stworzyć podstawę do dalszych rokowań.

Walki chińsko-japońskie

Tientsin. (PAT). Wojska chińskie, które toczyły od kilku dni utarczki w okręgu Tientsinu, wycofały się na południe ze znacznymi stratami, które przewyższają liczbę 500 zabitych i 1000 rannych.

Szanghaj. (PAT). Zacięta walka toczy się pomiędzy wojskami chińskimi a japońskimi we wschodnim i północnym Szanghaju. Agencja Domei wyraża nadzieję, iż w ciągu kilku dni zostanie nawiązane połączenie między wojskami japońskimi w wschodnim i północnym Szanghaju, a posiłkami

japońskimi, które niedawno wylądowały.

Tokio. (ATE). Uchwałą rady gabinetowej, która potwierdzona została przez cesarza, postanowiono wysłać dalsze posiłki na teren operacji w Chinach. Wskutek tego armia japońska będzie w przyszłości podwojona. Połowa sił wojennych japońskich w Chinach zostanie rozmieszczona w Chinach północnych, pozostałe oddziały znajdować się będą w Szanghaju oraz na południe od rzeki Jang-Tse

Przywrócenie stosunków między Watykanem a Ekwadorem

Citta dei Vaticano. (PAT). Po blisko 50-letniej przerwie przywrócone zostały normalne stosunki dyplomatyczne pomiędzy Watykanem a Ekwadorem. Na podstawie zawartego modus vivendi papież mianował nuncjuszem apostolskim w Ekwadorze msgr Fernando Conto, który ostatnio wręczył swe listy uwierzytelniające prezydentowi republiki Ekwadoru.

Zmarł Andrew Mellon

Nowy Jork. (PAT). Zmarł jeden z najbogatszych ludzi świata Andrew Mellon, wybitny finansista, polityk, b. minister finansów i ambasador Stanów Zjedn. w Londynie.

Andrew Mellon zmarł w domu swej córki pani David Bruce, gdzie mieszkał od lipca. Pobyt jego w Nowym Jorku

miał na celu zakończenie wszystkich formalności, związanych z ufundowaniem kosztem 12 milionów dolarów wielkiej galerii sztuki w Waszyngtonie. Przyczyną śmierci Mellona było zapalenie płuc i uremia.

Zakradł się do Mistenguette

Paryż. (PAT). W mieszkaniu znanej paryskiej artystki Mistenguette schwytano podejrzanego osobnika, który posiadał rewolwer i list miłosny adresowany do artystki. Aresztowany twierdzi, iż chciał zabić Mistenguette. Władze przypuszczają na podstawie wstępnego dochodzenia, iż aresztowany osobnik jest wariatem.

Obniżenie stopy dyskontowej

Nowy Jork. (PAT). Federal Reserve Bank w Nowym Jorku obniżył stopę dyskontową o pół pct. Obecna stopa 1 pct jest najniższą od 1914 roku.

„Jedyna w swoim rodzaju“

Kair. (ATE). Z rozporządzenia królowa Faruka zmieniono imię jego narzeczonej Safinase, będącej perskiego pochodzenia na imię Farida. Przyszła królowa Egiptu musi mieć imię czysto egipskie i dlatego jej perskie imię musiało być zastąpione przez Farida, co oznacza „jedyna w swoim rodzaju“.

Równocześnie ze zmianą imienia, król Faruk nadał swojej narzeczonej order El-Kamal pierwszej klasy, który jest najwyższym odznaczeniem egipskim dla kobiet.

Poszukiwania Lewoniewskiego

Moskwa. (PAT). Samoloty należące do ekspedycji Szewelewa, poszukujące Lewoniewskiego i jego towarzyszy, przybyły do Anderma.

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego

Urząd Długów Państwa komunikuje, że w dniu 26 sierpnia 1937 r. wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone nr. nr.: 6015, 13296, 15917, 22835, 35960, 37847 i 39491.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 27. 8. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych obracano 5% poz. konwers. — większe odcinki — po 61—61,50, natomiast placono za drobne 59,25.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4 1/2% złotowymi listami zast. po 58,25. Za 4% listy zast. konwert. placono 49,—.

Akcje bankowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kirs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. większe odc. 61—61,50 +

5% państw. poz. konwers. drobne odc. 59,25 P.

4 1/2% złote listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 58,25 +

4% listy zast. konwert. ostep. P. Z. K. 49,— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 27. 8. 1937 r.

STANDARTY: Pszenica 742 g/l.

Ceny transakcyjne: Żyto zdatne do przemiału 15 tonn 23,50

Ceny orientacyjne: Żyto zdatne do przemiału 22,75—23,00

Uspсобienie stałe, 31,50—32,00

Pszenica 17,50—18,00

Jęczmień 673—678 g/l. 18,50—19,75

Jęczmień 709—717 g/l. 18,50—19,75

Uspсобienie spokojne, 18,50—19,25

Owies 32,75—33,75

Maka żytnia gat. I 50-65% 31,25—32,25

Maka żytnia gat. II 50-65% 24,25—25,25

Uspсобienie spokojne, 51,75—52,25

Maka pszen. gat. I wyc. 0-30% 47,75—48,25

Maka pszen. gat. I 0-50% 45,75—46,25

Maka pszen. gat. I-A 0-65% 42,75—43,25

Maka pszen. gat. II 30-65% 28,75—29,25

Maka pszen. gat. II-A 50-65% 36,75—37,25

Maka pszen. gat. III 65-70% 16,50—17,00

Uspсобienie stałe, 19,00—18,25

Otreby pszenne grube stand. 17,25—17,50

Otreby pszenne średnie stand. 15,50—16,50

Otreby jęczmienne 55,00—57,00

Rzepak zimowy 36,00—38,00

Gorzecza 23,00—25,00

Groch Wiktoria 73,00—73,00

Mak niebieski 25,25—25,50

Makuch lniany w aflach 20,50—20,75

Makuch rzepak. w aflach 25,25—26,00

Makuch słon. w aflach 42—43% 3,65—3,90

Słoma pszen. luzem 4,15—4,40

„ pszen. prasowana 4,00—4,25

„ żytnia luzem 4,75—5,00

„ żytnia prasowana 4,05—4,30

„ owsiana luzem 4,55—4,80

„ owsiana prasow. 3,75—4,00

„ jęczmienn. luzem 4,25—4,50

„ jęczmienna prasowana 7,35—7,50

Siano zwykłe luzem 8,00—8,50

„ zwykłe prasowane 8,45—8,95

„ nadnoteckie luzem 9,45—9,95

„ nadnoteckie prasowane

Ogólne uspсобienie spokojne

Ogólny obrót: 2004,7 tonn. w tym żyta 842 tonn. pszenicy 636 tonn, jęczmienia 395 tonn. owsa 120 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań 27. 8. 1937 r.

Spędzono: buhajów 3, krów 20, cieląt 146, owiec 13, świń 301, prosiąt 151, razem 631 zwierząt.

O sytuacji w państwie

Warszawa. (Tel. wł.) W ostatnich dniach minister spraw wewnętrznych Paciorewski był kilkakrotnie przyjęty przez marsz. Śmigłego, aby poinformować go o wydarzeniach w życiu wewnętrznym państwa. (w)

Aresztowania komunistów

Warszawa. (Tel. wł.) Na terenie lwowskim dokonano licznych aresztowań wśród komunistów. Ujęto około 60 osób. (w)

Wiadomości

Obywatelka belgijska Maria Meier, która słownie znieważała wicepremiera Bluma w chwili, gdy opuszczał dom, została skazana na 10 dni aresztu.

W związku z Wystawą Światową ściągłszy do Paryża liczne elementy przestępcze. Policja paryska przeprowadziła wielką obławę, która obięto około 5 000 osób.

W manewrach wojskowych 7 dywizji piechoty austriackiej, które się odbyły w zachodniej części Karyntii, wziął udział prezydent Austrii Miklas.

Przybył do Wiednia samochodem z Budapesztu regent Horthy.

Samolotem linii lotniczej Moskwa — Sztokholm przewieziono przez Rygę dalszy transport 10 kg diamentów i szlachetnych kamieni z państwowego banku sowieckiego do Londynu.

W dzielnicy londyńskiej Kings Cross zachorowało na zatrucie przeszło 40 osób. Parę osób zmarło. Przypuszczają, że chorzy zatruci zostali nieświeżą szynką.

Skoczek sowiecki Kajdanow ustanowił nowy rekord światowy w skoku ze spadochronem, zeskakując z wysokości 11 037 metrów.

Dwaj adjutanci zamordowanego niedawno ministra wojny Iraku, Bekr Sidki Paszy, popełnili samobójstwo.

Zakłady lotnicze Curtiss-Wright otrzymały od rządu Stanów Zjedn. zamówienie na budowę 392 samolotów różnych typów, przeznaczonych dla armii i marynarki.

Pod zarzutem szpiegostwa został rozstrzelany w Madrycie ostatni potomek Krzysztofa Kolumba, Cristobal Colon de Carvajal, książę Vegana.

Jak się „Ozon“ skompromitował

na terenie sejmowym

Na temat oblicza politycznego „Ozonu“ i jego stosunku do innych ugrupowań politycznych toczy się — jak to notowaliśmy — żywa polemika między „Czasem“ i „Gazetą Polską“. Idzie o to, że konserwatyści chcą wejść do „Ozonu“ i nadać mu kierunek prawicowy, zaś pisma „ozonowe“ z „Gazetą Polską“ na czele ubiegając i parując pod względem społeczno-gospodarko-ataki lewych pilsudczyków, głównie tzw. „naprawiaczy“, odpędzają konserwę od bram „Ozonu“.

W szranki tej polemiki wkroczył powrocie z urlopu naczelny redaktor „Gazety Polskiej“ p. Miedziński, którego artykuł pt.: „Czas“ przeciągnął strunę“ wywołał kontratak organu konserwatywnego, odmawiającego p. Miedzińskiemu prawa przemawiania w imieniu „Ozonu“.

Stanowisko swoje poparł „Czas“ następującymi czterema dowodami rozdźwięku między p. Miedzińskim i „Ozonem“: 1) w referacie, wygłoszonym w Klubie niepodległościowców przed ogłoszeniem deklaracji pka Koca, przypisał p. Miedziński „Ozonowi“ kierunek radykalny, którego pik Koc nie potwierdził; 2) p. Miedziński na polecenie pka Koca odwołał zapowiedzianą odczyt przez radio; 3) p. Miedziński w imieniu „Ozonu“ agitował w Sejmie za podatkami komunalnymi, a „Ozon“ go w tej sprawie nie poparł, i 4) p. Miedziński sam zaprzeczył twierdzeniu pka Kowalewskiego, który nazwał go „łącznikiem“ między „Ozonem“ i Sejmem.

Obchodzi nas tu przede wszystkim punkt 3. Zamiast własnego streszczenia oddajemy głos samemu p. Miedzińskiemu, który tak odpiera atak „Czasu“:

„Czas“ zarzuca mi, że w czasie czerwcowej sesji parlamentarnej „agitowałem“ za projektem w sprawie finansów samorządowych powołując się na mandat z ramienia OZN, po czym się okazało, że OZN w tej sprawie zachował całkowitą neutralność. Istotnie, rozmawiałem w tej sprawie z trzema osobami na gruncie parlamentarnym: z posłem Świątepek-Mirskim, z sen. Malskim i dyr. Rutkowskim. Istotnie też zapowiadałem w tych rozmowach, że OZN zamierza zająć w tej sprawie stanowisko i że prawdopodobnie posłowie i senatorowie zostaną zaproszeni na konferencję. Na tym polegała moja rzekoma „agitacja“. Widzę w tej chwili triumfujące uśmiechy na twarzach panów z redakcji „Czasu“. Ale, niestety, zgasną one za chwilę. Oświadczam bowiem, że do rozmów tych byłem należycie upoważniony. Gdy zaś z powodów, które nie należą tu do rzeczy, decyzja uległa zmianie — byłem dość przezorny, aby poprosić pka Koca o piśmienne stwierdzenie w listach do wymienionych powyżej osób, że postępowanie moje w tej sprawie było całkowicie prawidłowe. List ten znajduje się w rękach adresatów, zaś jego odpis w sekretariacie pka Koca.“

Pomijamy kwestię osobistą p. Miedzińskiego i przechodzimy do samej rzeczy. Z oświadczenia p. Miedzińskiego wynika wyraźnie, że „Ozon“ pierwotnie chciał wpływać na posłów i senatorów, aby głosowali za projektem o finansach komunalnych, a potem zmienili decyzję. Takiego debiutu parlamentarnego nie można nazwać... fortunnym.

P. Miedziński nie chce wyjawic powodów tej „dekompozycji“. A właśnie te powody interesują opinię publiczną, która musi zapytać:

Dlaczego „O. Z. N.“ odgradzają

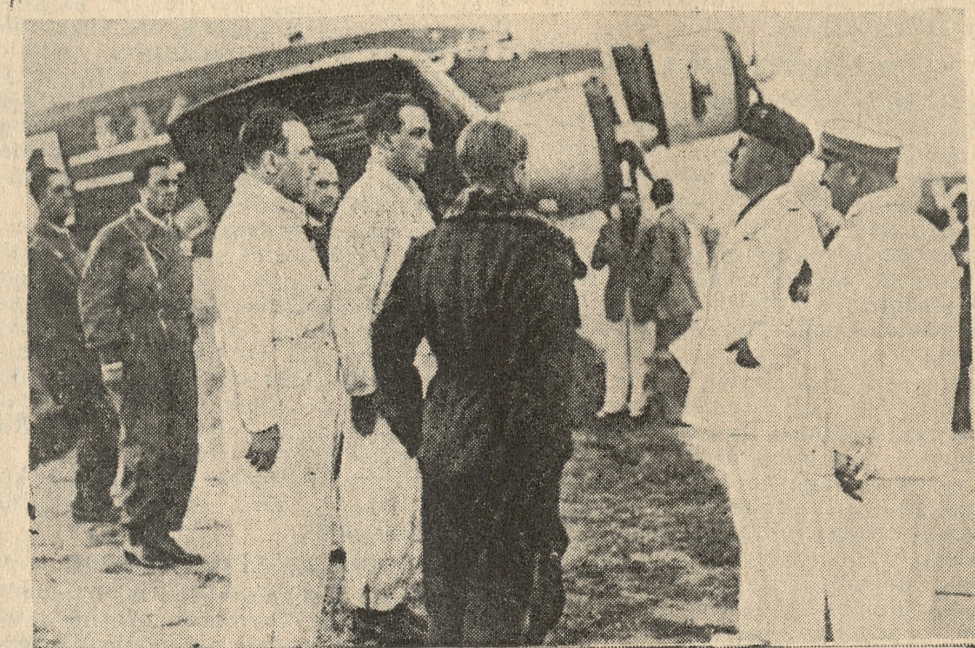
się od Sejmu w enuncjacjach swoich kierowników, jednak chciał zmienić tę taktykę?

Dlaczego zamierzał to zrobić właśnie przy sprawie finansów komunalnych zachowując neutralność w innych, ważniejszych sprawach? Dlaczego wreszcie zmieniono decyzję?

Odpowiedź jest krótka. Narobił tej „dekompozycji“ szef „sektora miejskiego“ p. Starzyński, który na zjeździe miast i w rozmaitych wywiadach zaangażował się za nowymi podatkami samorządowymi. Zorientowawszy się, że projekt tych podatków jest w Sejmie nieprzychylnie traktowany, uciekł się po ratunek do... „Ozonu“.

Pozycja p. Starzyńskiego w „Ozonie“ jest na tyle silna, że trudno mu było odmówić. Więc uproszono p. Miedzińskiego, aby przygotował teren. Tymczasem nawet tak wytrawny gracz parlamentarny nie zdołał przewyciężyć niechęci posłów do nowych podatków, płynącej z obawy przed opinią społeczeństwa. Gdy na dobitkę konferencja rzeczoznawców, zwołana przez marsz. Prystora, wypadła niepomyślnie dla p. Starzyńskiego, kierownictwa „Ozonu“ zmieniło swą decyzję i wycofało się z niepopularnej imprezy.

Tak to skompromitował się „Ozon“ na terenie sejmowym. I. D.

Mussolini wita swych lotników, zwycięzców gigantycznego lotu Istres — Damaszek — Paryż. Między zwycięzcami znajduje się i syn wodza Italii, Bruno Mussolini.

Ataki komunistyczne na wieś

Na marginesie tzw. „strajku chłopskiego“

Komunikat urzędowy w sprawie tzw. „strajku chłopskiego“ skłonił „Warszawski Dziennik Narodowy“ do uwag natury zasadniczej.

„Dla naszego obozu — pisze to pismo — „strajk chłopski“ nie był zaskoczeniem. Przecistawialiśmy mu się w taki sposób, jaki był możliwy w istniejących warunkach. Wszyscy nasi zwolennicy w kraju o tym wiedzieli. Rozpuszczane przez organizatorów „strajku“ wiadomości o rzekomej żywotności dla tej akcji — były taktycznym manewrem, mającym na celu złamanie i psychiczne rozbrojenie naszych szeregów.“

„Strajk chłopski“, pomysłany i zorganizowany w „skali krajowej“, zdołał rozpaść się do czerwoności na bardzo ograniczonym terenie państwa, a mianowicie tylko w tych powiatach Małopolski, które z dawien dawna były wulkanizowane radykalizmem. Ale i tam nawet wstrząsy nie były takie, jak sobie obiecywali „czerwoni technicy“.

„Trzeba to bowiem stwierdzić — i zapewne to zostanie przez sądy stwierdzone — że główną siłą popędową w tym strajku chłopskim — po jego wybuchu — były elementy komunistycz-

ne, które przystąpiły z wielką energią do montowania na wsi „frontu ludowego“. Pod tym względem „strajk chłopski“ pouczył wszystkich niejako laboratoryjnie, w jaki sposób ma w Polsce wyfermentować na drożdżach wsi polskiej czerwony „folksfront“. — Wśród „strajku“ wyczuć można było nie tylko nurt „czerwony“, ale — niestety — także prądy, poczęte z innych natchnień i do innych celów dążące — lecz w ostateczności pracujące (świadomie czy nieświadomie) równoległe i wzmacniające dla poczynań „frontu ludowego“.

„Robota komunistyczna na wsi kryła się przez długi czas w podziemiach. Podczas „strajku chłopskiego“ wyszła na powierzchnię. W tych powiatach, które objęte zostały akcją „strajkową“, pojawiły się ulotki komunistyczne, zawierające „program“ tej akcji.“

„Obok tej wyraźnej, grubej roboty „czerwonej“ istnieje dyskretniejsza robota tych, co chcieliby narodowe prądy odrodzenie skierować na tory bezpłodnego radykalizmu społecznego i politycznego. Mamy na myśli żydostwo, które chwytając wszelkich środków, ażeby utrzymać chłopów jak najdalej od ideologii „stragana“.

„Tragiczne wypadki, które się rozegrały w Małopolsce, powinny być ostrzegawczym i groźnym „memento“ nie tylko dla bezpośrednich sprawców tych wypadków, ale także dla tych wszystkich, co nie dostrzegają wybuchowego materiału, tkwiącego immanentnie w zakamarkach różnych środowisk, które formalnie (i nieraz subiektywnie) nie mają nic wspólnego ani z komunizmem politycznym, ani z komunizmem kulturalnym.“

„Nie wypędza się diabła — jego bratem Belzebubem! Komunizującym radykalizmem nie uśmierzy się prawdziwego komunizmu. Przeciwnie, komunizujący radykalizm jest zastrzykiem wzmacniającym działanie prawdziwego komunizmu.“

„Dzisiaj jedyną skuteczną siłą, która może się przeciwstawić komunizmowi (w różnych jego postaciach), jest idea narodowa. Twierdzenie to nie jest tylko logicznym wnioskiem, wynikającym z trafnego rozumowania. Twierdzenie to jest dziś prawdą, udowodnioną przez obiektywną rzeczywistość“.

FAKTY i OCENY

Ukraińcy o ludowcach

Ukraińskie „Dilo“ ogłasza artykuł pt. „Przeciw demagogii ludowców“, w którym m. in. czytamy:

„Od 15 bm. po wsiach ukraińskich zaroilo się od polskich agitatorów, którzy nawskroś demagogicznymi hasłami usiłowali zjednać ukraińskich chłopów do swojej czysto politycznej akcji. Po większych i mniejszych miastach wschodniej Małopolski jeździ znany demagog partii ludowej ks. Panaś i na wiecach wylewa lzy, krokodyle nad ciężkim położeniem wszystkich chłopów. „Ukraińscy chłopci mają prawo kupować ziemię podczas parcelacji tak samo, jak wszyscy chłopci razem, bo nie ma polskich, ani ukraińskich, są tylko chłopci“. — „Wtedy wasze położenie się polepszy“ — zapewnia ks. Panaś i inni ludowcy.“

„Społeczeństwo ukraińskie nie przyłącza się do wiadomej akcji polskich ludowców w Małopolsce, nie weźmie się ono na transparenty z napisami „Niech żyje Ukraina“, które nieśli ludowcy w Jaworowie, i śpiewaniem narodowego hymnu ukraińskiego. Chłop ukraiński instynktownie odczuł, że za plecami ludowców kryje się ręka agitatorów komunistycznych, którzy za pomocą takiej inscenizacji chcą przyciągnąć chłopów do „wspólnego chłopskiego frontu“.

Czy władze Stronnictwa Ludowego zabiorą głos w sprawie tego artykułu „Dila“?

W skłóconej rodzinie

Polemika między „sanacyjną“ „Gazetą Polską“, która oświadczyła, że jest wyrazicielką poglądów „OZN“, a „sanacyjno“ - konserwatywnymi pismami „Czasem“ i „Słowem“ nie ustaje. Ostatnio „Gazeta Polska“ zarzuca „Czasowi“ fałszerstwo cytatu z artykułu p. Miedzińskiego i oświadcza:

„Tego rodzaju postępowanie ze strony „Czasu“ zwalnia nas nawet od prostowania niezliczonych fałszów i kłamstw zawartych w tym artykule. Uchybiają one jedynie autorom.“

P. Miedziński polemizując natomiast z p. Cat-Mackiewiczem ze „Słowa“ pisze:

„P. Cat zapytuje czym jest „Gazeta Polska“ i co reprezentuje; nie spodziewając się widocznie odpowiedzi z naszej strony odpowiada sobie sam, w sposób może dlań dogodny, ale wręcz dowolny i nie mający nic wspólnego z rzeczywistością. Tymczasem — gotów jestem udzielić p. Catowi odpowiedzi. Ale pod warunkiem zachowania normalnych obyczajów towarzyskich. Nie podchodzi się do człowieka z zapytaniem: kto pan jest? mówi się natomiast: jestem taki a taki — z kim mam przyjemność? Otóż prosimy p. redaktora „Słowa“, aby zechciał najpierw zaprezentować się Sam — a wówczas dopiero my odpowiemy wzajemną prezentacją. Nie jest to chyba warunek wygórowany, ani niezwykły.“

Kurtuazja podejrzanego to natury. Klótnie w rodzinie „sanacyjnej“ stają się coraz bardziej zawzięte i schodzą na tory mocno osobiste.

Nowa sytuacja w Pszczyńcu

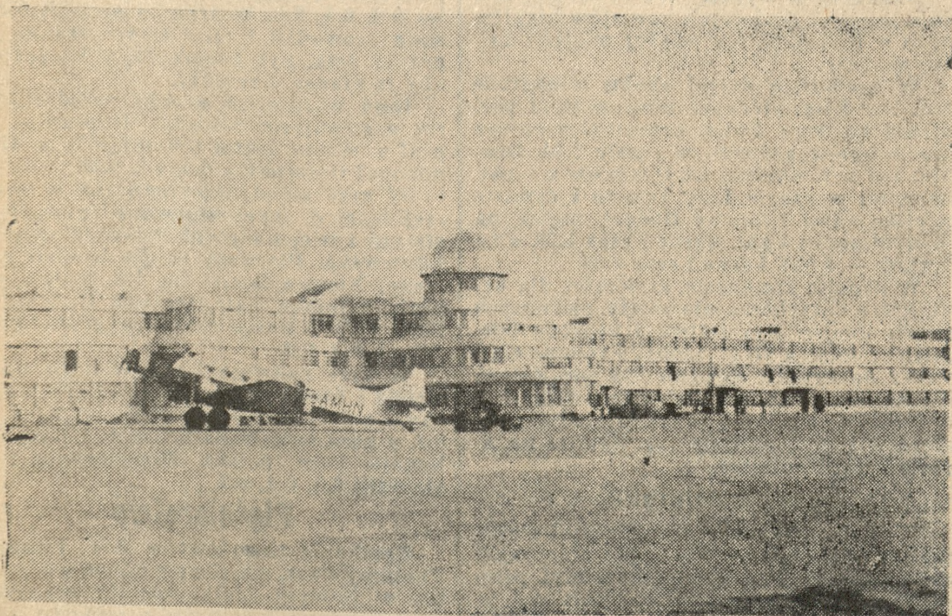
Pisma śląskie donoszą, że generalny pełnomocnik ks. Pszczyńskiego, jego syn hr. Aleksander v. Hochberg, rozwiązał kontrakt z Towarzystwem Powierniczym „Providentia“, któremu powierzono przeprowadzenie sanacji finansowej zakładów przemysłowych, kopalni i majątków ks. Pszczyńskiego. Rozwiązanie umowy nastąpiło po trzymiesięcznej współpracy „Providentii“ z ks. Pszczyńskim.

Współpraca ta nawiązana została za poradą pewnych sfer w Warszawie, przy czym wchodziły w grę osoby prof. Rudzińskiego, dyr. Karszo-Siedlewskiego i wiceprezesa Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie p. Skarżyńskiego. Obszerny plan sanacji finansów książęcych został jedynie częściowo zrealizowany. Skarb Państwa przejął, jak wiadomo, część lasów ks. Pszczyńskiego.

Ostateczne rozwiązanie kontraktu z „Providentia“ nastąpiło w poniedziałek, bezpośrednio po powrocie generalnego pełnomocnika ks. Pszczyńskiego z Warszawy. Hr. Aleksander bawił bowiem przez kilka dni w Warszawie, gdzie spotkał się z wpływowymi osobistościami, które doradziły mu podobno inny sposób rozwiązania spraw finansowych.

żydowskie skargi

Warszawa. (Tel. wł.) Do Warszawy przybyła delegacja żydowska ze Szczucina w województwie białostockim i z Ciechanowa w województwie warszawskim, które się uskarżają na nieustanne pikietowanie sklepów żydowskich przez młodzież. (w)

Nowy dworzec lotniczy w Le Bourget. Przed nim samolot Paryż — Marsylia.

Z procesu wyższych urzędników skarbowych

Warszawa. (Tel. wł.) W dalszym ciągu procesu o zniesławienie wyższych urzędników zeznawał sędzia śledczy Kleinert.

Świadek zeznał, że powierzono mu z prokuratury aferę pos. Idzikowskiego. Łączy się z nią sprawa Michalskiego, znacznie trudniejsza, bo gdy działalność Idzikowskiego wyswietlona była na sądzie, to co do Michalskiego ujawniono tylko fragmenty. Sędzia wszedł w kontakt ze strażą graniczną, która od wielu lat miała informacje o Michalskim. Otrzymał pewne wskazówki i wystosował pismo do ministerstwa skarbu o nadesłanie wykazu stanu służby Michalskiego. Sędzia udał się osobiście do ministerstwa, był przyjęty przez dyrektora biura personalnego Zielińskiego, a później skierowany do jego pomocnika, naczelnika Sieradzkiego.

Przewodniczący: — Major Zieliński zeznając tu wczoraj, dziwił się, dlaczego pan sędzia zwracał się po akta nie do niego, a do Sieradzkiego?

UKRYTE AKTA

— Byłem u niego, czekałem nawet z pół godziny, a później rozmawiałem z p. Sieradzkim i doręczyłem mu osobiście akta dyscyplinarne, prowadzone przez naczelnika Rzakiewicza o nadużycia urzędników skarbowych, m. in. o Michalskiego. Naczelnik Sieradzki oświadczył, że akta nadesła w najbliższym czasie i, o ile sobie przypominam powiedział, że sprawa jest mu doskonale znana.

Po trzech dniach zadzwoniłem, kiedy dostanę te akta, bo w dochodzeniach była pewna nić w związku z weksłami Michalskiego, wskazująca, jakie osoby posiadały te weksle i żyrowały je. Naczelnik Sieradzki powie-

Przy zepsutym żołądku, gorączce, gastrycznej, mdłościach, bieguncie lub zaparciu, już jedna szklanka naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** działa niezawodnie, szybko i skutecznie. Zał. przez lek. Tg 21379

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO ZEGRZE - CHARTOWO

Zebrań plenarne odbędzie się w sobotę dnia 28 sierpnia 37 r. o godz. 20 w lokalu p. Kaniewskiego w Zegrzu.

KOŁO WINIARY

Zebrań plenarne odbędzie się w sobotę dnia 28 bm. w ówczni „Sokoła” przy ulicy Obronickiej.

WSZYSTKIE KOŁA S. N. W POZNANIU biorą udział w uroczystości poświęcenia proporcja Koła S. N. w Starołęce. Zbiórka w niedzielę 29 bm. o godz. 10 w ogrodzie „Polonia” w Starołęce.

dział, że akta leżą na jego biurku, podpisał je i odesłał. Po dwóch dniach nadeszła paczka, otworzyłem ją i spostrzegłem, że nie ma w niej akt Michalskiego, a tylko sprawa firmy Majde. Zadzwoniłem do p. Sieradzkiego, nie było go, tylko sekretarka, której powiedziałem, że przysłał mi zupełnie inne akta, na co odrzekła, że takich akt w ogóle nie ma. Powiedziałem, że są. „Będziemy szukali, ale to potrwa dłuższy czas”. Powiedziałem, że nie mam czasu, sprawa jest arsztancka i udam się do ministra.

Poszedłem do ministra Zawadzkiego i powiedziałem, iż straż graniczna uprzedzała mnie, że akta dyscyplinarne Michalskiego nie będą mi wydane, będą starali się je ukryć i wobec tego zwracam się aż do samego ministra. Prok.: — Czy byli i inne utrudnienia w związku z prowadzeniem sprawy Michalskiego?

URZĘDNIKI BALI SIĘ

— Stale natykałem się na wielkie trudności przy badaniu świadków — urzędników skarbowych, wiedziałem, że boją się zeznawać, mówili, że grozi im przeniesienie, albo wyrzucenie. Po przesłuchaniu tych urzędników w izbie skarbowej zwracano się do nich i wypytywano, co zeznawali u sędziego śledczego. Wymieniano mi nawet nazwisko naczelnika, który miał to robić.

Prok.: — Czy w związku ze sprawą Michalskiego na terenie ministerstwa były prowadzone dochodzenia dyscyplinarne przeciwko urzędnikom?

— Słyszałem, że były. Ministrowi Zawadzkiemu oświadczyliśmy, jakie zarzuty ciąży na Michalskim, który otrzymywał zmniejszone pobory. Żadnych zawiadomień o wszczęciu przeciwko niemu dyscyplinarnej nie miałem. Dopiero weszłym roku komisja dyscyplinarna zwróciła się o wypożyczenie akt śledztwa celem przeprowadzenia dochodzeń.

„LEWIATAN” W MIN. SKARBU

Świadek Chmielewski, komisarz ubezpieczalni społecznej, b. urzędnik skarbowy, który zwracał się do komendanta straży granicznej, płk. Jur-Gorzuchowskiego opowiadając mu o nadużyciach w dziale akcyzy, o co podejrzewał obecnego dyrektora izby skarbowej w Kielcach, Wojdata, omawia rolę dyr. Lubowickiego w ministerstwie skarbu.

Na zwróconą świadkowi uwagę, że p. Lubowicki nie był przedstawicielem „Lewiatana”, lecz izby przemysłowo-handlowej, Chmielewski mówi podrażnionym tonem:

— To są wspólne interesy, proszę

panów, co będziemy to tak nazywali!

Dalej świadek zeznał, że podczas amnestii podatkowej wielkim firmom umorzono grzywny i nazywa to aktem antypaństwowym, a nominację p. Lubowickiego — policzkiem wymierzonym państwu.

„TRÓJKA SOSNOWIECKA”

Świadek następnie przechodzi do zaatakowania i innych dygnitarzy, jak: Sieradzkiego, Rzakiewicza i Kwasika. Nazywa ich „trójka sosnowiecka”, gdyż wszyscy trzej, jako b. prokuratorzy, pochodzili z Sosnowca, a na zjazdach urzędniczych występowało przeciwko nim. Świadek zwracał się z informacjami do adiutanta marszałka Piłsudskiego, kpt. Lepeckiego, a przedwczoraj rozmawiał też z b. dyrektorem biura personalnego w min. skarbu, mjr. Zielińskim mówiąc, iż Michalski był filarem, na którym inni robili karierę. Świadek nie oszczędza także wiceministra Światalskiego mówiąc, że w r. 1918—1920, kiedy inni szli do wojska, uchylili się od służby wojskowej, a sprawy karne przeciwko niemu umorzono właśnie „wskutek tych tajnych sił, dzięki którym zrobił fantastyczną karierę”.

Wiceminister Światalski po zeznaniu świadka złożył oświadczenie, iż nieprawdą jest, jakoby uchylał się od wojska. Wiceminister podaje, iż wstąpił 6 sierpnia 1914 r. do Legionów i służył w nich do końca, był w wojsku w 1919 i 1920 roku, zgłaszał się do służby, ale po kilku dniach wyreklamowano go na zajmowane stanowisko w urzędzie skarbowym.

Również zastrzegł się przeciwko inwektywom św. Chmielewskiego dyr. Sieradzki.

UBOCZNE INTERWENCJE

Dłuższe zeznania złożył też b. urzędnik skarbowy Bernhard, obecnie pracujący w zarządzie miejskim. Twierdzi on, iż w urzędach skarbowych atmosfera nie była zdrowa, uderzyły go różne uboczne interwencje w sprawach wymiaru podatkowego i egzekucji. Z wiadomościami tymi zwracał się do wyższych urzędników, m. in. i do Michalskiego, który dziwił się, że takie rzeczy się dzieją. A tymczasem macherzy umawiali się z podatnikami, o jaką sumę zmniejszyć im wymiar, a cień padał także na członków komisji szacunkowych, że są w tym zainteresowani. Zwracał się także do dyr. Lubowickiego, który na skargi powiedział:

— Trudno, nie wiele pan poradzi. Bo jak pan naciśnie jeden klawisz na dole, to dziesięć odezwe się na górze.

ZESLANIE

Prok.: — Twierdził pan w docho-

deniu, że z powodu przeniesienia pana z Warszawy do Łucka miał pan pretensje do dyrektora Lubowickiego?

— Tak, choć dyr. Lubowicki zaznaczył, że jest to dla mnie wyróżnienie, bo mam silną rękę. Gdy wyraziłem zdziwienie, powiedział:

— Musi się pan rozstać z Warszawą i musi panu wywietrzeć izba grodzka z głowy. Po trzech miesiącach, jak okaże się pan lojalnym urzędnikiem, to może pan wrócić do Warszawy.

Świadek podaje z bólem, że do jednego nieszczęścia przyłączyło się drugie, bo w tym czasie zachorowała mu ciężko żona, okradli go...

Sędzia: — Dlaczego pan nie poszedł do wyższej władzy nad dyrektorem Lubowickim?

INTERWENCJA PŁKA KOCA

— Bo w departamencie jest zasada, że dyrektor jest jak parawan, a faktyczną władzę miał ówczesny wicedyrektor Lubowicki, który powiedział do mnie:

— Pan zanadto buszował na terenie Warszawy, dopóki ja jestem i minister Zawadzki, musi pan Warszawę opuścić.

Powiedziałem o tym dyrektorowi Koszko, który oświadczył: „Bardzo się dziwię, że p. Lubowicki to wyraźnie powiedział, mógł tak myśleć, ale nie mówić tego”. Udałem się tedy do swego dawnego dowódcy pułku, Adama Koca, i dopiero on wszedł w moje położenie i odroczył przeniesienie do Łucka. Tułałem się po różnych Kostonach, Dubnach i innych dziurach wołyńskich, zachorowałem i tak się skończyło moje zesłanie, moja ekspedycja karna.

Prokurator: — Pan Koszko zaprzecza temu wszystkiemu, co pan mówił. — Trudno, widocznie ktoś z nas ma krótszą pamięć.

KOGO WYCIĄGNAŁ MICHALSKI?

— Kto z tych panów, którzy oskarżają, był w zażyłych stosunkach z Michalskim?

— Pan Bóg raczy wiedzieć. Są to inspektorowie ministerialni, których Michalski wyciągnął na wyższe stanowiska.

— Którzy to?

— Wiceminister Światalski i p. Alland.

Wiceminister Światalski: — Czy pan wie, że w tym czasie, kiedy ja i Alland byliśmy inspektorami ministerialnymi to Michalskiego nie było jeszcze w ministerstwie?

— Nie wiem, ale w mianowaniu p. Światalskiego na stanowisko kierownika izby w Białymstoku Michalski mógł mieć duży wpływ.

Na tym rozprawie zakończono.

SPORT

Akademickie igrzyska w Paryżu

We czwartek odbyły się półfinały koszykówki. Polska odniosła dwa piękne zwycięstwa.

W koszykówce męskiej Polska odniosła ponowne zwycięstwo nad Francją w stosunku 44:38 (33:23). Przed przerwą gra stała na wysokim poziomie, przy czym Polacy wykazali znaczną przewagę. Po przerwie obraz gry zmienił się nie do poznania, Francuzi ustępujący nam znacznie techniką, usiłują za wszelką cenę wygrać mecz brutalną i ostrą grą. Ku zdziwieniu publiczności francuski sędzia dyktuje szereg rzutów karnych właśnie przeciw Polsce. Mimo to, koszykarze nie speszzyli się i mecz rozstrzygnęli na swoją korzyść. Najlepszym graczem na boisku był Czapliski, który zdobył 16 punktów, poza tym Różycki zdobył 13 pkt., Śmigielski — 10, Kowalski — 3 i Kasprzycki — 2.

W drugim półfinale Estonia wyeliminowała Łotwę po dwóch dogrywkach 33:32. W finale zatem polscy koszykarze walczyć będą z Estonią. Mecz finałowy odbędzie się w sobotę.

Dzielnice spisały się również nasze zawodniczki, które w koszykówce żeńskiej pokonały Łotwę 30:26 (21:13). Polki grały taktycznie lepiej, a co najważniejsze z większym opanowaniem nerwów niż na pierwszym meczu. W sobotę Polska walczy znowu z Łotwą, po raz trzeci z rzędu, przy czym mecz ten decyduje o tytule akademickiego mistrza świata.

We czwartek rozpoczęły się mistrzostwa lekkoatletyczne. Polscy akademicy ponieśli klęskę we wszystkich konkurencjach, w których startowali i zostali wyeliminowani od razu w przedbiegach. Na 100 m pierwszy przedbieg wygrał Anglik Holmes w czasie 10,7. Trojanowski zajął trzecie miejsce. W drugim przedbiegu zwyciężył Niemiec Fogelsang w czasie 10,8. Da-

nowski był trzeci. W trzecim przedbiegu wygrał Brazylijczyk Tolles w czasie 10,8. Polak Popek zajął czwarte miejsce.

W przedbiegu na 400 m Koźlicki zajął czwarte miejsce w czasie 52,4. Pierwszym był w tym przedbiegu Roesler (Niemcy) w czasie 50,7.

W przedbiegu na 800 m Majewski zajął piąte miejsce w czasie 2:01. Przedbieg wygrał Francuz Leveque w czasie 1:55,8.

W dysku Hoffman nie wszedł do finału, gdyż uzyskał zaledwie 39 m.

W pierwszym dniu odbyło się kilka finałów, a mianowicie skok wzwyż pań: 1. Mauermeyer (Niemcy) 1,53, 2. Gray (Szkocja) 1,45. Dysk: 1. Hildbrecht (Niemcy) 44,25, 2. Josza (Węgry) 45,88. Oszczep pań: 1. Doldman (Niemcy) 38,85, 2. Nothaus (Niemcy) 37,19.

W turnieju piłkarskim rozgrywanym w ramach światowych igrzysk akademickich w Paryżu, reprezentacja Niemiec pokonała Belgię 4:2 (2:2). Łotwa zwyciężyła Francję 2:0, Belgia niespodziewanie pokonała Węgry 3:2. W półfinale walczyć będą drużyny Niemiec, Łotwy, Węgier i Włoch.

W turnieju floretu indywidualnego pierwsze miejsce zajął Włoch Mostini przed swym rodakiem Pintonem, 3. Coutte (Francja), 4. Faldini (Włochy).

Do półfinałów w tenisie, w grze pojedynczej pań, dostały się następujące zawodniczki: Czeszka Drtinowa, Francuzka Grenier, Austriaczka Kriegs oraz Francuzka Goldschmidt.

W półfinałach turnieju tenisowego, w grze pojedynczej panów, Dallos (Węgry) pokonał Wachtela (Austria) 7:5, 6:1, 6:3, Destremeau (Francja) wygrał z Goldmannem (Austria) 4:6, 2:6, 6:2, 6:3, 6:4.

W turnieju floretu drużynowego pierwsze miejsce zajęła reprezentacja Włoch przed Francją i Niemcami.

W rundzie finałowej turnieju drużynowej szpady Francja pokonała Belgię 6:4 i wygrała z Egiptem 9:6. Reprezentacja włoska również zwyciężyła Belgię 10:5 i Egipt 9:6. O pierwsze miejsce zadecyduje spotkanie Francja — Włochy.

W turnieju piłki wodnej drużyna Węgier wysoko pokonała reprezentację Niemiec 9:1 (2:0).

Wreszcie na basenie olimpijskim odbyły się zawody pływackie finałowe. W poszczególnych konkurencjach padły wyniki następujące:

100 m dow. — 1. Csik (Węgry) 1:00,3, 2. Nakache (Francja) 1:02,2, 3. Schatz (Francja) 1:02,4, 4. Wille (Niemcy), 5. Eckenbrecher (Niemcy), 6. Swoboda (Austria).

200 m kl. — 1. Csik (Węgry) 2:51,1, 2. Schulte (Niemcy) 2:51,4, 3. Weikmann (Niemcy) 2:56,7, 4. Dodzpoli (Węgry), 5. Heyer (Niemcy), 6. Sami (Egipt).

100 m grzbietowym: 1. Schminke (Niemcy) 1:27,5, 2. Spence (Anglia) 1:34,8, 3. Surmann (Niemcy), 4. Meier (Niemcy), 5. Petitgreu (Anglia).

Hippika

Konkursy w Rydze. We czwartek, w 5 dniu międzynarodowych zawodów hipicznych w Rydze, polscy jeźdźcy odnieśli dalsze sukcesy.

W konkursie potęgi skoku o nagrodę gen. Ber Kisa, pierwsze miejsce zajął por. Bilwin na Arce. Polak przeszedł parcours bez punktów karnych w czasie 1:34. Drugim był por. Skulicz na Duncanie z 4 pkt. karnymi w czasie 1:25. Trzecie i czwarte miejsce zajął Francuz Busnel, mając na jednym koniu 4 pkt. karne i czas 1:28, a na drugim — 4 pkt. karne i czas 1:29.

W drugim konkursie, szybkości, dla koni, które dotychczas nie zajęły pierwszych trzech miejsc, zwycięstwo i nagrodę burmistrza miasta Rygi zdobył Francuz Chevalier na France. Drugim był por. Zalewski na Bajorze, 3. por. Bilwin na Arlekinie, 4. por. Zalewski na Wizji. Startujący jeszcze w tym konkursie por. Skulicz na Arozie zajął 9 miejsce.

Lekka atletyka

W Helsinkach rozegrany został ciekawy bieg na 1.500 m, w którym amerykański zawodnik San Romani walczył przeciwko elicie biegaczy fińskich.

Zwyciężył po niezwykle emocjonującej walce Amerykanin w czasie 3:51,8 przed

Hoppania 3:53,8, 3. Iso-Hollo, 4. Pekuri. W innych konkurencjach padły wyniki: 100 m — Perrin Walker 10,4 sek., 400 m — Mel-lott 48,7 sek., 200 m plotki — Staley 24,5 sek., wzwyz — Melvin Walker 195 cm, tyczka — Warmerdam 427 cm. Jedyne w dysku pierwsze miejsce zajął Szwed Bergh wynikiem 47,68 m.

Tenis

O mistrzostwo Polski. W drugim dniu turnieju w Bydgoszczy zanotowano szereg niespodzianek. Największą było wyeliminowanie dobrego tenisisty niemieckiego Lunda przez Spychałę w trzech setach 6:3, 6:2, 6:2. Lund grał bardzo słabo, ustępując o klasę świetnie usposobionemu Spychale.

Bardzo zacięty opór stawiał młody gracz polski Kończak doskonałemu tenisiście austriackiemu Baworowskiemu. Zwycięstwo odniósł w końcu Baworowski, ale po walce, trwającej 2½ godziny, w stosunku 6:3, 6:4, 8:6. W trzecim secie Kończak stale prowadził i miał nawet szanse wygrania seta, był jednak zbyt wyczerpany aby tę szansę wyzyskać.

Inne ważniejsze wyniki przedstawiają się następująco: Schmidt (Rumunia) wygrał z Warminskim 6:1, 6:1, 6:3, a Roedl pokonał Gotschalka 6:4, 7:5, 6:36.

W grze pojedynczej pań już w pierwszej kolejce wyeliminowane zostały mistrzyni i wicemistrzyni Polski Głowacka i Luniewska. Pierwsza uległa bardzo regularnej Niemce Schiff 3:6, 1:6, druga przegrała z młodą katowiczką Gajdzianką. Poza tym Niemka Schiff wygrała z Siodówną 6:3, 6:2.

W grze podwójnej panów para polska Hebda i Tłoczyński wygrała z parą francuską - polską Challier i Rudowski 6:0, 6:2, 6:1, a para rumuńska Schmidt i Badin pokonała parę polską Mordasewicz i Kuskowski 6:1, 6:1, 6:1.

Pięściarstwo

Spotkanie zawodowców Joe Louis — Thommy Farr, mające się odbyć we czwartek w Nowym Jorku, zostało przełożone na poniedziałek wieczór z powodu padającego nieprzerwanie deszczu.

O współpracę narodów śródziemnomorskich

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego”)

Paryż, 25 sierpnia.

Mowa Ducego w Palermo była wycekiwana przez opinię francuską z niecierpliwością. Dzisiaj jednak należy stwierdzić, że wywołała ona w tutejszych kołach politycznych pewne rozczarowanie, ponieważ nie przyniosła właściwie nic nowego. Niemniej podkreśla się, że ton jej jest bardziej niż zazwyczaj umiarkowany, a następnie, że otwiera perspektywy odprężenia w stosunkach europejskich, ale pod warunkiem, że zarówno z tej jak i z tamtej strony Alp doloży się do tego dużo dobrej woli.

Mussolini położył specjalny nacisk na solidarność interesów włosko-niemieckich i solidność osi Rzym—Berlin. To oświadczenie jest naturalnie we Francji żywo komentowane. Pewne miarodajne koła tutejsze stawiają sobie jednak pytanie, czy wysuwanie tej solidarności nie jest może także pewnego rodzaju grą dyplomatyczną, mającą na celu zapewnienie Italii jednego ataku więcej w ewentualnych przyszłych pertraktacjach z Wielką Brytanią, a nawet Francją? Jeżeli bowiem mówi się coraz częściej o przyszłej podróży Ducego do Niemiec na kongres narodowo-socjalistyczny w Norymberdze, albo tylko do Berchtesgaden, to niektórzy przy tym przebiegają, że minister Chamberlain mógłby w niedalekiej przyszłości udać się do Rzymu; że zbliżenie pomiędzy Rzymem a Londynem nie jest wcale wykluczone.

Za jaką cenę? Według pewnych osób dobrze poinformowanych W. Brytania otrzymałaby ze strony Włoch zapewnienia co do Morza Śródziemnego, a wzamian za to uznałaby Imperium Italii. To uznanie podboju Etiopii nie odbyłoby się oczywiście w sposób kateryczny, ale wynaleziono by w Genewie jedną z tych formuł dyplomatycznych, która nie nazywając rzeczy po imieniu, uczyniłaby jednak zadość życzeniom włoskim. Mussolini zresztą w swej mowie chciał wyraźnie ułatwić przyszłe rokowania w tej sprawie, ponieważ podkreślił, iż Liga Narodów powinna liczyć się z rzeczywistością, a zatem pogrzebać wreszcie cesarstwo negusa.

Pod tym względem narodowa opinia francuska przyznaje bezwzględnie słusność Mussolinemu. Uważa ona bowiem, że zagadnienie abisyńskie już dostatecznie zatruło atmosferę europejską — specjalnie zaś ewolucję stosunków francusko-włoskich — i że należy raz na zawsze skończyć z tą kwestią, że dopiero po ostatecznym jej uregulowaniu, będzie można rzeczywiście przystąpić do współpracy realnej narodów europejskich na rzecz pokoju. Mussolini zresztą wyraził się w tym samym duchu.

Tutejsze koła polityczne wyrażają ubolewanie, iż podczas gdy zarysowują się obecnie na horyzoncie nowe rokowania Londynu z Rzymem, to natomiast nie ma mowy o podjęciu ich z Paryżem. Wina tego spada niewątpliwie w większej części na poczynania „frontu ludowego”, który nie uważał za stosowne w okresie tak ważnym, jakim jest okres obecny, posiadać nawet swego ambasadora w Rzymie, a to właśnie z powodu owej nieszczęsnej sprawy Abisynii.

Niemniej ton prasy włoskiej względem Francji nie zdradzał także żadnych uczuć pojednawczych, a wiadomo, że prasa ta otrzymuje „wink von oben”. Mussolini, mówi się tutaj w sferach narodowych jest zbyt wybitnym politykiem, by nie zdawać sobie doskonale sprawy, że „front ludowy” — to nie naród francuski, który w większej swej części pragnie zbliżenia z Włochami; że powrócenie do linii Stresa zapewniłoby światu pokój znacznie silniej, aniżeli os Rzym—Berlin. Jeżeli bowiem w Hiszpanii objawiła się solidarność faszystów i hitlerystów, to może owa przyjaźń została wystawiona na poważną próbę, gdyby rzeczywistość przyszło do rozgrzewki nie na Półwyspie Pirenejskim, ale na terenie Europy środkowej. Mussolini zresztą nie omieszkał zaznaczyć, że sprawy tak Austrii jak Węgier żywo zawsze interesują Włochy oraz że protokół, zawarty z tymi państwami, nie są martwą literą.

Inny punkt mowy Ducego, który jest szeroko rozważany, to ten, który odnosi się do oświadczenia, że Sycylia stała się obecnie ośrodkiem geograficznym cesarskiej Italii, która nigdy nie zgodzi się na ustalenie reżimu bolsze-

wickiego na brzegach Morza Śródziemnego.

Francja, mówi się tutaj, odpowie z radością na apel pokojowy Mussoliniego, mający zjednoczyć wszystkie narody śródziemnomorskie; jest również tego zdania, iż ustalenie się bolszewizmu w Hiszpanii naraziłoby ich interesy, ale może je również narazić interwencja państwa — oczywiście Niemiec — które nie ma nic do czynienia w basenie śródziemnomorskim. Interwencja ta zaś specjalnie żywo interesuje Francję dla tej prostej przyczyny, że w danym wypadku może zagrozić komunikacjom z jej posiadłościami afrykańskimi.

Mussolini powiedział w Palermo, iż nie należy dramatyzować stanu obecnych stosunków francusko-włoskich.

— Zapewne — odpowiadają Francuzi — jednak pozostawiają one wiele do życzenia. Wyrównanie ich, a z drugiej strony zbliżenie Rzymu z Londynem stałoby się najpewniejszą ostoją pokoju w Europie. Przecież Italia sama przez usta swych szefów oświadczyła, że po podboju Abisynii przystępuje do rzędu „narodów zadowolonych”.

Dodajmy wreszcie na zakończenie, że jeżeli do zbliżenia z Włochami dąży coraz to liczniejsze koła francuskie, to na podstawie poważnych informacji można oświadczyć, iż zbyt wielkie zacieśnienie się węzłów przyjaźni i solidarności Rzymu z Berlinem nie odpowiada zgoła życzeniom całego narodu włoskiego.

I. BRIARES

Sprawa tajnego „obozu pracy” w Kęsowie

Kierownicy i uczestnicy zakonspirowanego obozu przed Sądem Apelacyjnym

W dniu dzisiejszym przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu odbywa się głośna sprawa działaczy niemieckich z Pomorza, którzy na terenie Polski w Kęsowie, pow. Tuchola zorganizowali tajny „obóz pracy”, w którym prowadzili szkolenie młodzieży niemieckiej na wzór wojskowy.

Już w kwietniu rb. władze administracyjne zauważyły, że zalegalizowane stowarzyszenie niemieckie „Deutsche Vereinigung” w Bydgoszczy urządziło w schronisku dla młodzieży w Zielonce (pow. Sępólno) kilkutygodniowe kursy przeszkoleniowe, połączone ze skoszarowaniem uczestników, wykładami polityczno-społecznymi, gimnastyką, sportem i wojskową musztrą.

Na kursy te „Deutsche Vereinigung” ściągano młodzież z całej Polski powyżej i poniżej lat 18.

Ponieważ taka działalność sprzeciwiała się statutowi, starosta grodzki w Bydgoszczy udzielił „Deutsche Vereinigung” upomnienia zakazując dalszego prowadzenia podobnych kursów.

Mimo upomnienia „Deutsche Vereinigung” nie zastrzeżono politycznej akcji, zmieniła jedynie metody przechodząc do akcji potajemnej.

W Kęsowie kolo Tucholi na Pomorzu znajduje się gospodarstwo rolne siostr Wehr. Gospodarstwo to było resztówką pozostałą z rozparcelowanego majątku i składało się z pałacu z obszernym parkiem otoczonym wysokim murem. Dostępu do tego gospodarstwa broniły złe psy.

Miejsce to wybrali niemieccy dzia-

Przy schorzeniach wątroby, cierpieniach żółciowych i żółtaczce, zastosowanie rano na czczo szklanki naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** wywołuje doskonale wypróżnienie kanału pokarmowego i dodatnio wpływa na ogólną przemianę materii. Zalecana przez lekarzy.

Tg 21380

Dziwne zarządzenie wicestarosty

Nakaz usunięcia transparentu z napisem na cześć armii

Zarząd miejski w Sępólnie Kraińskim z burmistrzem na czele wydał odezwę, aby prezesi poszczególnych organizacji i obywatelstwo przyczyniło się do upiększenia miasta przez wystawienie bram tryumfalnych, wywieszenie chorągwi i sztandarów, oraz wzięto masowy udział w przywitaniu przybywającego z ćwiczeń wojska w dniach 23, 24 i 25 sierpnia.

Koło Stronnictwa Narodowego w Sępólnie Kraińskim w myśl swego hasła: „Wojsko z Narodem. Naród z Wojskiem” wystawiło piękna bramę tryumfalną i wielkich rozmiarów transparent z napisem: „Niech żyje Armia Narodowa! Czołem! Stronnictwo Narodowe, Koło Sępólno Kraińskie”.

Jak się okazało, oddziały wkraczające do miasteczka, witały tylko narodowcy i ich rodziny, darząc żołnierzy kwiatami, a ci radosnym wejrzeniem odczytywali wielkie litery na bramach tryumfalnych, wystawionych właśnie przez Stron. Narodowe. Jeszcze całe popołudnie, aż do późnej nocy, czekały wielkie masy narodowców na przybycie dalszych oddziałów dzielnej naszej armii, niestety, około godz. 11,20 w nocy rozszła się wiadomość, że

głównie oddziały zajęły już kwatery w okolicznych wsiach. Smutno zrobiło się szczególnie działwie, która, obladowana kwiatami, czekała również, by witać dalsze oddziały naszych żołnierzy; chciała przyjść następnego dnia. Był to dzień 23 sierpnia.

Dnia następnego, 24-go sierpnia o godz. 11,25 został prezes koła S. N. Wacław Urbański za pośrednictwem policji zawiadzany na starostwo, gdzie się dowiedział z żalem, że wicestarosta Schajnermann, który zastępuje starostę w czasie jego urlopu, uważa za niewłaściwe, ażeby wojsko polskie witał narodowcy i wydał zarządzenie natychmiastowego usunięcia transparentu z napisem: „Niech żyje Armia Narodowa! Czołem! Stronnictwo Narodowe, Koło Sępólno Kraińskie”.

Prezes Urbański odpowiedział, że takiego zarządzenia nie mógł wydać Polak.

Fakt ten wywołał ogromne wrażenie nie tylko wśród polskiej ludności tego pogranicznego powiatu, zamieszkałego prawie w połowie przez Niemców, ale wśród ludności polskiej całego Pomorza.

Sąd Okręgowy w Chojnicach — jak w swoim czasie donosiliśmy — po 2-dniowym procesie skazał:

Armina Drossa, sekretarza zarządu głównego „Deutsche Vereinigung” na 20 miesięcy więzienia;

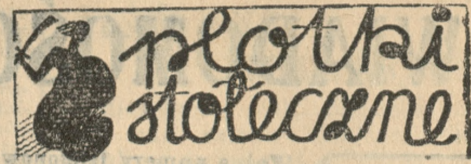
dr Gero Gerßdorfa, oficera rezerwy W. P. (I) i Lisellotte Freimann na kary po 15 miesięcy więzienia;

Heinza Banacha, Jana Rosenberga, Ewalda Falkenberga, Brunona Hundta i Waltera Ewersmayera na kary po 6 miesięcy więzienia.

Komendant obozu Jerzy Klimek został skazany na 2 lata więzienia; Gerhard Schulz i Wally Mittelstaedt na kary po 8 mies. więzienia; Günther Krüger na 15 mies. więzienia, Walter Anklam i Uryk Altscheller po 8 mies. więzienia, Fritz Grzybiński, Otto Laum, Gerhard Marks i Alfred Fechner na kary po 5 mies. więzienia, 16-letni Helmuth Adam i Willi Brunk na umiarszenie w zakładzie poprawczym.

Siostry Małgorzata i Augusta Wehr zostały skazane na kary po 10 miesięcy więzienia.

Sprawę tajnego obozu, zorganizowanego przez „Deutsche Vereinigung”, rozpatruje Sąd Apelacyjny w Poznaniu we wzmocnionym składzie. (k)

26 sierpnia

W październiku ma się odbyć w Moskwie wielki festival teatralny. Dla kół teatralnych będzie to wielkie seminarium sztuki scenicznej. Wiemy, czym dla rozwoju teatrologii i sceny była, a w wysokim stopniu, jest jeszcze — Moskwa. Nie mniej trudno zapomnieć o wskazaniach władz kierowniczych Moskwy, która zabiega o to, żeby doktryna, którą wyznaje, wciskała się wszelkimi szparami do umysłów. Dziedzina sztuki nie pozostaje tam na ostatnim miejscu. Wszyscy zdają sobie doskonale sprawę, jak dużą rolę odgrywa ona w życiu i jak oddziaływała na formowanie charakterów.

Toteż musi wywołać zdziwienie nadmierne forytowanie przez pewne czynniki, zajmujące stanowiska nawet bardzo eksponowane, — festivalu moskiewskiego. Rozumiemy, że w interesie naszym leży, byśmy byli wszędzie, żebyśmy mieli możliwość obserwowania, kontrolowania i uczenia się. Tym niemniej obserwacja pewnych prądów wcale się nie pokrywa z tendencją do uprzystępniania dostępu do danych wydarzeń. Festival moskiewski powinien być przez polskie czynniki obserwowany, lecz popularyzowanie, udostępnianie, ułatwianie sączącej się tamtej propagandy jest chyba całkowicie zbyteczne.

*

A jest to tym bardziej zdumiewające i budzące zdziwienie, że przecież niemal równocześnie ma się odbyć festival polski. I oto sęk. Ci, co właściwie powinni z natury rzeczy poprzez całym swym wysiłkiem, stanowiskiem, wpływami poczynania festiwalu polskiego — są wobec niego usposobieni bodajże — powiedzmy — obojętnie, neutralnie, podczas gdy cały swój sentyment przenieśli na imprezę moskiewską.

Doprawdy, że to trochę nie uchodzi. Gość tu nie w porządku.

*

O Małopolsce zaczyna się już coś mówić. Na razie bardzo powoli. Więcej się będzie mówiło niebawem, a potem w sądach. Wydarzenia małopolskie spowodowały bardzo silne wystąpienie „Polski Zbrojnej”. Pismo to twierdzi, że rząd gen. Składkowskiego „najlepiej dokona uspokojenia kraju”. To podkreślenie posiada swoją wymowę polityczną i kładzie kres wszelkim dociekaniom na temat ewentualnych zmian personalnych.

Szczególnie ze sfer konserwatywnych były lansowane pogłoski o mających nastąpić zmianach i sugerowano takie czy inne nazwiska. Tymczasem głos „Polski Zbrojnej”, wskazujący wyraźnie na premiera Składkowskiego, stwierdza, że premier posiada pełne zaufanie tych czynników, od których jest zależna „Polska Zbrojna”, a które w obecnych warunkach należą do czynników decydujących.

*

Komunikat zapowiada, że „winni zamętu będą z całą surowością prawa ukarani”. Istotnie podobnie jak w Szamotułach przyspieszono rozprawę sądowe o przestępstwa, dokonywane na tle czy z powodu strajku, tak w powiatach Małopolski środkowej już gdzieś indziej rozprawy podobne się odbyły, a winni zostali skazani za naruszenie porządku publicznego na kary kilkumiesięcznego aresztu.

Znowu zaczyna się nasze życie przewijać przez sąd. Coraz częściej. Równocześnie dwa procesy skupiają uwagę publiczną: krakowski i warszawski. Krakowski ściągają uwagę społeczeństwa od dawna, a jaką doń wagę przykładają min. Grabowski, dowodził wysłanie nań prok. Żeleńskiego, któremu w chwili obecnej przypadają najcięższe sprawy (Pieracki, Chańkiewicz, Fleischerowa). A w Warszawie tymczasem toczy się proces, o takim charakterze, jakiego dotąd bodajże nie było: odsłania się wewnętrzna strona jednego z ministeriów. Urzędnicy, zwolnieni z tajemnicy służbowej, opowiadają o wewnętrznych stosunkach, o swoich kolegach i o systemie urzędowania. Sprawa bardzo godna uwagi.

To jest „rzeczywista rzeczywistość”.

WARSZAWIANIN

przeprowadzonych dochodzeniach Grajkowski zasiadł na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego, który po ustaleniu stanu faktycznego i przyczyn, jakie kierowały Grajkowskim przy pobiciu Nowaka, skazał go na 6 miesięcy więzienia z zawieszaniem wykonania kary na dwa lata. (k)

— * ZATWIERDZENIE WYROKU NA KOMUNISTĘ. W początku br. na podstawie poufnych wiadomości wydział śledczy P. P. we Włocławku ustalił, iż sekretarz Okręgowej Rady Zawodowej Z. Z. Z. 35-letni biuralista Stanisław Stanisławski należy do „Mopru“ (Międzynarodowej Organizacji Pomocy Rewolucjonistom) i na maszynie biurowej odbija literaturę tejże organizacji. Policji udało się uzyskać sprawozdania kasowe z grudnia ub. roku i stycznia rb. oraz dwie odezwy Komitetu Dzielnicowego „Czerwonej Pomocy“, jak również cztery pisma maszynowe Okręgowej Rady Zawodowej Z. Z. Z. Ponieważ przy porównaniu okazało się duże prawdopodobieństwo, że kłisza, która służyła do odbijania pism „Mopru“, została napisana na maszynie Okręgowej Rady Z. Z. Z., Stanisława Stanisławskiego przesłuchano na policji. Przyznał się on do tego, iż w styczniu rb. na prośbę jakiegoś nieznanego osobnika napisał na białkowiec na maszynie Z. Z. Z. sprawozdania kasowe Komitetu Dzielnicowego „Czerwonej Pomocy“ i odezwy, zaprzeczył natomiast, by należał do „Mopru“. Nadto uprzytywił twierdził, że nie wiedział, iż „Mopr“ jest składową częścią Komunistycznej Partii Polskiej, a przypuszczał, że należy do zakresu działalności P. P. S. tym więcej, iż osobnik ów mówił mu, że te rzeczy odbijano w związkach klasowych P. P. S., gdzie popsula się maszyna. W czasie przeprowadzonej rewizji znaleziono w mieszkaniu Stanisławskiego szereg referatów, do których autorstwa się przyznał, a z których wynikało, iż doskonale orientuje się w różnych organizacjach partyjno-politycznych. — Sąd Okręgowy z Torunia na sesji wyjazdowej we Włocławku, skazał go w dniu 19 maja rb. za sporządzenie druków, nawołujących do popelnienia przestępstwa zbrodni stanu, na rok więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego. — Od wspomnianego wyroku osk. Stanisławski wniósł odwołanie, którego Sąd Apelacyjny nie uwzględnił i zatwierdził wyrok i instancji w całej rozciągłości. (k)

— * Na drodze zwyrodnienia... Przed trójosobowym trybunałem Sądu Okręgowego toczyła się rozprawa przy drzwiach zamkniętych przeciwko Wiktorowi Dobieszczykowi i Stanisławowi Sroce, obu z Poznania, oskarżonym o dopuszczenie się czynów nierządnych z małoletnimi dziewczętami. Pierwszego z nich skazał sąd na półtora roku więzienia, drugiego zaś na rok więzienia. (k)

— * P. Kazimierz Kasprzak, zam. przy ul. Pocztowej 4, prosi nas o zaznaczenie, że nie ma nic wspólnego z Kazimierzem Kasprzakiem, skazanym za kradzież bielizny na 10 miesięcy więzienia.

Z WIELKOPOLSKI

— * INOWROCŁAW. W ostatnią niedzielę odbył się ciekawy mecz piłkarski między miejscową „Goplanią“ a „Orletami“ Aleksandrów Kuj. Po długiej walce zwyciężyła „Goplania“ w stosunku 7:2.

— W najbliższych dniach otwarta zostanie wystawa obrazów i grafiki. Wystawiać będą tujejsi malarze plastycy, jak: St. Łuczak, prof. Czapla, St. Koczorowski i inni.

— W Raciach (pow. Mogilno) 8-letni chłopiec Rojewski włożył podczas zabawy płonącą zapalniczkę pod stóg słomy, powodując pożar. Stóg spłonął doszczętnie.

— Działka policja inowrocławska schwytała ostatnio niebezpiecznego bandytę, zbiegającego w Koronowie. Antoniego Chlebowskiego z Inowrocławia.

— W Dobieszczykach (pow. Mogilno) popelnili samobójstwo 29-letni Mieczysław Blachowiak, który napił się wódki, a następnie powiesił się na pasku. Powodem desperackiego czynu mają być nieporozumienia rodzinne. (mz)

— * KEPNO. W niedzielę 29 bm. odbędzie się bieg na przelaz na przestrzeni 5000 m organizowany przez okręg kepiński Sokola o nagrodę wędrowną. Trasa biegu prowadzi z boiska Sokola miejsca startu wzdłuż rowu młyńskiego, za słuza przez łąki do szosy Bralin — Kepno i szosa ta do Kepna przez rynek na boisko Sokola, gdzie znajduje się meta. Zbiórka zawodników członków gniazd sokolich okr. kep. o g. 13 na boisku Sokola. (km)

— * KISZKOWO. W ub. niedzielę urządziła placówka Powstańców i Wojaków w Kiszkuwie uroczystość „Cudu nad Wisłą“ połączoną ze złożeniem hołdu Powstańcom Wielkopolskiemu. — Nabożeństwo odprawił ks. prob. Balcerek. Po nabożeństwie uformował się pochód, który udał się przy dźwiękach werbla na miejscowy cmentarz, celem uczczenia poległych i zmarłych powstańców przez złożenie wieńców na ich grobach. Płomienne, patriotyczne kazanie wygłosił ks. prob. Pyszkowski z Dąbrówki Kościelnej. Następnie odbyła się uroczysta akademія. Referat okolicznościowy wygłosił p. Stefan Gesner. (n)

— * KOŚCIAN. Powiatowe zawody Ochotn. Straży Pożarnych odbędą się w Kościanie w niedzielę 29 bm. z następującym programem: o godz. 9 zbiórka drużyn do raportu, 9:30 raport i wymarsz do kościoła, po nabożeństwie defilada, 13:30 rozpoczęcie zawodów, po zawodach ćwiczenia alarmowe straży kościańskiej oraz zawody w piłkę wodną.

— Polska Powszeczna Szkoła Przygotowawcza rozpoczyna z nowym rokiem szkolnym naukę we wynajętym na ten cel budynku przy ul. Maya 12 (dawn. Kasa Chorych). Zyczeniem rodziców, którzy pragneli dzieciom zapewnić pożądaną opiekę i swobodę podczas przerwy oraz w czasie gier i zabaw, stało się zadaniem. — Zarząd Paraf. Akcji Katolickiej zorganizował pociąg popularny do Górki Duchownej dla pielgrzymów z parafii kościańskiej oraz z powiatu kościańskiego. Przy udziale 500 osób koszt podróży wyniósł w obydwie strony 0,70 zł. Zgłoszenia i wpisowe oraz informację udziela p. Fr. Stróżyk, Rynek 26. Pociąg wyjedzie z Kościana o 7 rano i wraca po poł. około godz. 18:30.

— Na zakończenie sezonu letniego urządziła Liga Morska i Kolonialna w niedzielę 29 bm. na terenie łązek L. M. i K. koncert chóru męskiego „Arion“ oraz dancing i zawody pływakie o nagrody. Początek o godz. 16.

— „Opera i Operetka“ z Poznania pod dyr. Z. Wojciechowskiego wystawi w niedzielę 29 bm. o godz. 20:30 w sali Hotelu Warszawskiego operetkę Lehara pt. „Wesola wdówka“.

— Zapowiedziany na niedzielę 29 bm. „Dzień imprez sportowych“ oraz zawody kolarskie nie odbędą się z powodu zajęcia stadionu miejskiego. (ko)

— * KOZMIN. Sąd Okręgowy z Ostrowa na sesji wyjazdowej w Kozminie skazał Alfreda Löbkego z Dobrzyca na 8 lat więzienia, Józefa Jarmuza na 1 rok więzienia za napad rabunkowy na zagrodę Krzysztofa Rosemana w Olesiu, którego poraniono i skradziono mu 100 zł gotówki, srebrny zegarek i straszak. Wysoki wymiar kary spotkał Alfreda Löbkego, ponieważ tenże kilkakrotnie namawiał inne osoby do udziału w napadach. Obu oskarżonych po rozprawie zakuto w kajdany i odtransportowano do więzienia w Ostrowie.

— * MOSINA. Na pracujących murarzy i robotników, zatrudnionych u p. budown. Niemczewskiego w Mosinie, napadło kilku opryszków na budowlę p. Wosickiego, Puszczkowsko, ul. Kolejowa. Napastnicy obrzucili robotników cegłami i kamieniami oraz ciężko pokaleczyli 2 murarzy, którzy musieli udać się pod opiekę lekarską. (ms)

— * NAKŁO. Mistrzowski egzamin w zawodzie krawieckim zdali pp. Jędrzejewski, Draeger z Białosłowa, Sikorzynski, Rosenau, Kosmatka, Henke, Kufel i Bak z Nakła. W zawodzie malarskim pp. Pienkowski, Ruske, Badziński, Orzykowski, Ida, Rubrecht i Dahms.

— Kółko Rolnicze w Białosłowie urządziło w ub. niedzielę swe doroczne dożynki. Ulicami miasta przeszedł piękny pochód przybranych wozów. Zabawa i wręczenie wieńca starości dożynkowemu — odbyło się w parku p. Konopnickiego.

— W ub. niedzielę w Sucharach wydarzył się nieszczęśliwy wypadek motocyklowy. Niejaki Kwak, sekretarz gminny z Szubina będąc w nietrzeźwym stanie, zaczął ścigać na motocyklu innego motocyklistę, jadącego drogą. W pewnym momencie wpadł na drzewo i rozbił sobie głowę. Niefortunnego amatora szybko jęzdy przewieziono w stanie nieprzytomnym do szpitala w Nakle.

— W Mroczku odbędą się w przyszłą niedzielę gminne dożynki z uroczajnym programem. — Koło LOPP przy Zakładach Przemysłowych w Niezchowie urządziło w ub. niedzielę zabawę, która przyniosła czystego zysku 503 zł, którą przeznaczono na cele lotnictwa.

— W ub. niedzielę odbyła się impreza wodna pod nazwą „Wpływ przez Nakło“ urządzona przez miejscową L. M. i K. Wynik z tych zawodów jest następujący: I miejsce zdobyła Sekcja sportów wodnych przy L. M. i K., II — Sekcja sportów wodnych Nakło, III — Sekcja Sportów wodnych Nakło i IV — KSM m. Nakło w zawodach męskich. W konkurencji pań I miejsce Sekcja sportów wodnych Nakło, II — Żeńska Druż. Harcerska, III — Skupniowiczowa „Sokol“, IV — Rewolwińska Irena, Wyrzyk — niestowarzyszona. (nc)

— * NOWE MIASTO n. Wartą. W stodołę pełną w Klece spada w tych dniach z wysokości 2 m na klepisko Franciszka Mitscheke z Kleki doznając wskutek uderzenia się o kolo stojącej młocarni stłuczona żebra i pokaleczeń.

— Przy ścinaniu sosen w lasach maj. Kleka przychwyleni zostali Józef Telega, Antoni Mańczak, Michał Regulski i Stefan Nabzdzyk z Aleksandrowa. Sprawcami kradzieży zajęła się policja. (na)

— * SZAMOTULY. W ogrodzie st. sierżanta Wojciechowskiego przy ul. Dworcowej wyrosły olbrzymie pomidory waga jednego pomidora dochodzi 750 gramów. (n)

— * WRZESNIA. Służąca Elżbieta Sochaczewska z Gutowa Małego zatrudniona u rolnika Wawrzyńca usiłowała popelnić samobójstwo. Sochaczewska położyła się na torze w pobliżu posterunku kolejowego i spokojnie oczekiwała na nadejście pociągu. Została jednak w porę zauważona i z toru usunięta. Powodem tragicznego kroku desperatki były rzekome zarzary z chlebowadwa.

— Dzieściolecie istnienia Związku Tow. Ogródków Działkowych R. P. obchodzi miejscowe Tow. w niedzielę, dnia 29 bm. na ośniku Tow. Ogr. Dz. według następującego programu: o godz. 14 zebranie, godzina 15 uroczyste zamknięcie półkolonii wakacyjnej, w której brało udział 250 dzieci przez 3 tygodnie (defilada dzieci, ćwiczenia lancami, taskami, chorągiewkami, tańce, gry i śpie wy), o godz. 16:30 podwieczorek dla dzieci, o godz. 17 zabawa. (rw)

— * ZBASZYN. Sąd Okręgowy z Poznania jako przewodniczący S. O. Budziński, prokurator Matysiak na sesji wyjazdowej w Zbaszynie rozpatrywał sprawę niej. Marii Köhler obywatelki niemieckiej zamieszkałej w Niemczech oskarżonej o to, że w dniu 31 lipca rb. jadąc pociągiem Warszawa — Berlin w czasie rewizji celnej na stacji granicznej Zbaszynie zapytana przez urzędnika celnego czy posiada jakiegokolwiek dewizy przy sobie zakazane do wywozu, oświadczyła badającemu urzędnikowi celnemu, że posiada jedynie parę drobnej monety na podróż. Natomiast w czasie przeprowadzonej ścisłej, osobistej rewizji znaleziono u oskarżonej kwotę 1116 Rmk. Urząd Celny pieniądze skonfiskował, a pasażerka oddała do dyspozycji policji granicznej, która odstawiła ją do więzienia grodzkiego w Zbaszynie. Sąd skazał oskarżoną Marię Köhler na 6 miesięcy więzienia z warunkowym zawieszaniem wykonania kary ze względu na podoszy jej wiek (72 lata) 20, — z grzywny z zamianą na areszt w razie nieściągalności oraz orzekł konfiskatę zatrzymanych przez Urząd Celny pieniędzy na rzecz skarbu państwa.

— Straż graniczna w Zbaszynie przytrzymała niejakiemu Knappe Karola obywatela niemieckiego z Dąbrówki powiat Poznań, który usiłował nielegalnie przekroczyć granicę oraz przemycić dewizy. Zbiega odstawiono do więzienia grodzkiego, gdzie niebawem odpowiadać będzie przed Sądem Okręgowym z Poznania.

— W kościele filialnym w Łomnicy pod Zbaszynie został pobogosławiony związek małżeński p. Bronisława Stasiaka z Tarnowskiej Gór z p. M. Matysiakiówną córką właściciela piekarni z Łomnicy.

— W niedzielę, dnia 22 bm. odbył się w Zbaszynie zjazd śpiewaczy XIII Okręgu Wielkopolskiego Związku Śpiewaczego z Wolsztyna. W zjeździe brały udział Kola śpiewackie z Chobień, Rostarzewa, Tuchorzy i Zbaszyna. Przy dźwiękach orkiestry wojskowej z Poznania wyruszył pochód na uroczyste nabożeństwo. Po nabożeństwie i po przerwie obiadowej odbyły się w sali strzelniczej popisy konkursowe. W II kategorii popisy Kolo śpiewu „Halka“ Zbaszynie otrzymało I miejsce. W III kategorii I miejsce zdobyły Chobień, II — Rostarzewo, III — Tuchorza. Dalej następowały popisy dowolne podczas których koncertowała orkiestra. (zb)

Figlarz pod obserwacją

Głośny morderca swej matki i Żydówki Oertel, 18-letni Florian Figlarz, nie stracił dotąd swego tupetu i nadal zachowuje się w celi bardzo bezczelnie. Ze względu na jego niewyraźne zachowanie się badania psychiatrów są bardzo utrudnione. Figlarz znajduje się jeszcze pod obserwacją psychiatrów dra Borowieckiego i dra Horoszkiewicza.

Obecnie śledztwo przeciwko Figlarzowi ulega rozszerzeniu przez szczegółowe dodatkowe badanie niektórych faktów z życia mordercy przed popelnieniem zbrodniczego czynu przy ul. Mickiewicza.

Z uwagi na rozszerzenie śledztwa, rozprawy przed Sądem Okręgowym należy spodziewać się najrychlej pod koniec września rb. (k)

Niechlujstwa w mleczarni niemieckiej

Gnezno. (Tel. wł.) — Swego czasu donosiliśmy o niechlujstwach w mleczarniach niemieckich. Stwierdziłszy, że w mleczarni niemieckiej w Mogilnie znaleziono w śmietanie niezgórzone szczura, w mleczarni w Lednógórze urządzono pranie brudnej bielizny.

Do wieńca tych „porządków“ należy dołączyć obecnie jeszcze jeden fakt niemieckiej niechlujstwa. Otóż lekarz powiatowy dr Pakoski z Gniezna przeprowadzając onegdaj inspekcję sanitarną w niemieckiej Mleczarni Spółdzielczej w Łubowie pod Gniezmem, z powodu skandalicznego niechlujstwa spowodował natychmiastowe jej zamknięcie. (br)

Proces

o podrzucenie petardy

Grudziądz. (gn) Dnia 26 bm. odbyła się w sądzie okręgowym w Grudziądzu rozprawa przeciw dwóm członkom Stron. Narodowego o podrzucenie petardy pod sklep Żyda Plachty, zamieszkałego przy ul. Prez. Mościckiego. Oskarżeni pp. Grzeszczyk i Krupiński, którzy się do winy nie przyznali, skazani zostali na 8 miesięcy więzienia każdy z zaliczeniem aresztu śledczego.

Zasądzeni wnieśli odwołanie od wyroku.

Pościg nocny na ul. Młyńskiej

Mieszkańcy ul. Młyńskiej zostali dziś nad ranem zbudzeni odgłosem strzału i krzykami. Policja ścigała kilku przestępców, którzy dopuścili się kradzieży rozbójniczej na ulicy.

Krótko po godz. 3 na ul. Młyńskiej, do idącego w towarzystwie p. Nikodema Kusia, mieszkającego w Poznaniu, ul. Słowackiego 25, podbiegło kilku osobników i zrabowali mu z kieszeni spodni portmonetkę z zawartością 19 złotych. Napastników było trzech.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności zatarg z obrabowanym zwrócił uwagę patrolu policyjnego, na którego widok napastnicy poczęli uciekać. Rozpoczęła się gwałtowna gonitwa na ulicy. Policja przytrzymała trzech sprawców kradzieży rozbójniczej, mianowicie Mariana Kopczyńskiego, z zawodu technika, mieszkającego przy Drodze Urbanowskiej 1, 28-letniego rybaka Walentego Jerchę, (Małe Garbary 3), i 25-letniego kowala Stanisława Michalaka, (Św. Marcin 50, m. 22). Ujęcie Jerchy i Michalaka nastąpiło bez trudności, natomiast do uciekającego Kopczyńskiego policjant strzelił podczas pościgu.

Wszystkich przestępców odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (kl)

Z POMORZA

— * GRUDZIĄDZ. Celem zdobycia dalszych środków na budowę świątyni w Ślupie urządzono w ub. niedzielę wente, z której dochód wyniósł 3000 zł. Na cele budowy kościoła przeznaczono także część dochodów z plebani. (gn)

Z GDYNI I WYBRZEŻA

PRZEDSTAWICIELE RZĄDU FRANCUSKIEGO W GDYNI

Do Gdyni przybyli przedstawiciele 4 ministerstw francuskich, a mianowicie: zastępca dyr. departamentu Ministerstwa Spraw Zagranicznych — de Saint Harraud, dyr. departamentu Ministerstwa Rolnictwa Bilet, zastępca dyr. Ministerstwa Przemysłu i Handlu de Tugny oraz rada Ministerstwa Skarbu Guidney. Gościom towarzyszy rada ambasady polskiej w Paryżu p. Stebelski oraz attache ambasady francuskiej w Warszawie, Depret Dixia. Przedstawiciele rządu francuskiego zwiedzili port w Gdyni oraz wybrzeża w pierwszym dniu pobytu, a Szwajcarię Kaszubską w dniu wczorajszym, po czym z Chojnic udali się bezpośrednio do Paryża.

GÓRALE PRZYJECHALI

Przyjechała wycieczka góralska z rozmaitych miejscowości górskich w liczbie 650 osób. Członkowie grup regionalnych urządzili na stadionie miejskim widowisko ludowe, które ściągnęło tłumy publiczności. Po dwudniowym pobycie w Gdyni wycieczka uda się do Jastarni.

Powrót „Arciszewskiego“

Dnia 26 bm. powrócił do Gdyni po 16-dniowym pływaniu na Bałtyku jacht Akademickiego Związku Morskiego „Krzysztof Arciszewski“. Jacht ten z 9-osobową załogą odwiedził Borgholm i kilka innych portów szwedzkich, spotykając się wszędzie z podziwem i uznaniem dla świetnej i karnej załogi. Prasa szwedzka, korzystając z obecności jachtu u wybrzeży Szwecji, poświęciła bardzo wiele miejsca młodemu pokoleniu polskich żeglarzy.

Z prac w porcie Wielkiej Wsi

W związku ze zbliżającym się ukończeniem budowy portu rybackiego w Wielkiej Wsi podjęte zostały prace około budowy ulic i dróg. W stadium budowy znajduje się bulwar, który bieć będzie od portu wzdłuż brzegów otwartego morza. Moło wschodnie portu jest ostatecznie wykończone i ma długość 320 m.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 26 bm. wywieziono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Lekarz Jerzy Świtła w Katowicach i absolwentka wydziału humanistycznego U. P. Wanda Nowakówna; sekretarz Izby Skarbowej Walenty Wolny i Celina Kozłowska; asystent pocztowy Edmund Hertmanowski i Janina Gawrońska; robotnik Franciszek Mańka i Zofia Moskaliówna; kamienio-drukarz Herbert Piek i biurowa Ela Fischer; rysownik Kazimierz Bocian i krawcowa Władysława Glasa; urzędnik prywatny Edward Geichert i ekspedientka Halina Bogajewska; ślusarz maszynowy Edmund Bartoszewski i Helena Kokotówna; ślusarz Władysław Bulmański i Pelagia Nowicka; robotnik Szczepan Banaszak i Czesława Duszyńska; rolnik Zbigniew Piński i Halina Eckertówna; kupiec Bronisław Żurowski i kupcowa Leokadia Cieżka w Murowanej Goślinie, pow. obornicki.

Zgony

Dnia 26 bm. zapisano następujące zgony: Franciszek Krzyżański, magazynier, 50 lat; Helena Szczepaniakowa z domu Zwierzchowska, wdowa, 73 lata; Bolesław Wegenke, przedstawiciel handlowy, 64 lata; Halina Robakowska, 10 miesięcy; Justyna Wachowiakowa z domu Rakocy, wdowa, 71 lat; Maria Spikowska, 18 dni; Augusta Dews z domu Rebel, 59 lat; Maria Marszałkiewiczówna, 7 dni; Marta Schulze z domu Sage, 72 lata; Petronella Kleinwächterowa z domu Olszewska, wdowa, 91 lat; Franciszek Kucki, rolnik, 69 lat; Helena Turkowska z domu Adamowska, wdowa, 77 lat; dr praw August Wicentowicz, em. sędzia Sądu Okręg. 63 lata; Bogumila Przybylska z domu Rotecka, zam. w Szamotulach, 66 lat.

Kinoteatr „SŁOŃCE“ Kinoteatr

W niedzielę, 29 sierpnia o godz. 3 po poł. SPECJALNE POPULARNE PRZEDSTAWIENIE po cenach znizonych.

Film wielkich gwiazd!

DOLORES DEL RIO
RICHARD DIX
CHESTER MORRIS

w potężnym filmie, którego akcja rozgrywa się w łodzi podwodnej odciętej od świata p. t.

Łódź Podwodna Nr 9

Zamknięci przez katastrofę, uwięzieni w łodzi podwodnej, skazani na śmierć w rozpaczliwej walce o życie dokonują nadludzkich wysiłków... S. O. S.! Nie ma ratunku! Zostawia na łądzie ukochaną kobietę i przyjaciela, któremu nie ufa... A przecież tylko on jeden mógł go uratować!

Reżyseria: ERLE C. KENTON.

Film dozwolony dla młodzieży od lat 14.

Sala specjalnie chłodzona.

Bilety po cenach znizonych:
Caly parter 75 gr — Caly balkon 1,— zł są do nabycia wcześniej od piątku przy kasie III kinoteatru „Słońce“.

zg 1882/3

STAN POGODY W POZNANIU

27 sierpnia 1937

Temperatura 7 godz. + 16,3, 13 godz. + 22,5.

Ciśnienie
7 godz. 757,0 mm. wysokie
13 godz. 757,2 mm.
tendencja barom.: ciśnienie stałe

Zachmurzenie
7 godz. pochmurno
13 godz. umiarkowane

Wiatr
7 godz. kierunek północny, szybkość 5 m/sek.
13 godz. kierunek półn.-wsch., szybkość 5 m/sek.

Opad
w ciągu poprzedniej doby (o godz. 1 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 13,6 mm., rodzaj opadu: deszcz.

Temperatura w dniu 26 sierpnia br. była:
najwyższa + 21,0 o godz. 18
najniższa + 15,0 o godz. 8

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:
Pogoda bez większych zmian. Przy zachmurzeniu zmiennym ciepło ze skłonnością do przelotnych burz.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Emigrują Polacy, pozostają Żydzi...

Świeżo wydany numer kwartalnika „Statystyka Pracy”, wydawanego przez Główny Urząd Statystyczny, przynosi artykuł p. S. Fogelsona (!) pt. „Wychodztwo z Polski w r. 1936”. Z cyfr ogłoszonych w tym artykule dowiadujemy się, że ruch emigracyjny kształtuje się wysoce niekorzystnie dla elementu polskiego, gdyż odsetek Polaków (ściślej mówiąc — wychodźców wyznania rzymsko-katolickiego) rośnie, natomiast maleje (i to poważnie!) odsetek emigrantów żydowskich.

O ile w r. 1935 Żydzi stanowili 57,1 proc. masy wychodźców, o tyle w r. 1936 dali zaledwie 31 proc. ogólnej ilości emigrantów. I na odwrót — odsetek emigrantów wyznania rzymsko-katolickiego wzrósł z r. 1935 na r. 1936 z 23,4 na 38,6 proc. Przy tym ogólne natężenie wychodźstwa z Polski w r. 1936 wzrosło (o niespełna 2 proc.) w porównaniu z r. 1935...

Przyczyny tego zjawiska należy, oczywiście, doszukiwać się w ograniczeniach imigracyjnych w Palestynie, wskutek których wychodźstwo do tego kraju zmalało w r. 1936 (w stosunku do r. 1935) o 14,2 tys. osób, czyli o 57,5 proc. Odsetek Żydów w roku ubiegłym spadł do poziomu nie notowanego od 1932 roku!

Pociągnęło to za sobą charakterystyczne skutki w odniesieniu do struktury zawodowej wychodźstwa. Mianowicie wzrósł ogromnie odsetek rolników wśród emigrantów z Polski; o ile w masie wychodźców w r. 1935 rolnicy stanowili 64,2 proc., o tyle w r. 1936 już 82,8 proc.

Innymi słowy: zamiast „uciążliwych obcoplemieńców” — Żydów, którzy pozostają w kraju, emigrują z Polski jej własni synowie — chłopcy!

I jeszcze jedno. Znaczący spadek liczby wychodźców Żydów wywarł, oczywiście, bardzo silny wpływ na ogólną liczbę wychodźców z województw, które były głównym źródłem emigracji żydowskiej. Rola Żydów w ogólnym wychodźstwie była w r. 1935 w każdej z trzech grup województw różna: w woj. centralnych stanowili oni 90 proc. ogólnej liczby wychodźców, w południowych — 73 proc., we wschodnich już tylko 27,5 proc. (minimalne liczby dla woj. zachodnich można pominąć). Obecnie, na skutek wstrzymania emigracji żydowskiej z Polski, rola poszczególnych grup województw w ogólnym wychodźstwie uległa zmianom. Tak więc znacznie zmalała ilość emigrantów z woj. centralnych, natomiast wzrosła o 32,6 proc. (w porównaniu z r. 1935) ilość wychodźców z województw zachodnich.

Tak więc element polski na krębach zachodnich maleje, natomiast „żydostan” w pozostałych województwach tylko nieznacznie się kurczy.

Notujemy te objawy gwoli przestrogi. Sytuacja na froncie walki polsko-żydowskiej dojrzała coraz bardziej do decydujących posunięć. Na naturalne ewolucyjne wyjście z sytuacji nie można liczyć!

Krótkie informacje gospodarcze

— Stan zatrudnienia w dniu 31 lipca 1937 r. wyniósł na drogach państwowych 47 104, na drogach samorządowych 55 524, razem 102 628 robotników. Zestawienie powyższe nie obejmuje robot prowadzonych przy współdziałaniu Funduszu Pracy.

— W związku z pojawieniem się pogłosek, że P. K. O. ma przejąć portfel Tow. Ubezpieczeń „Przyszłość” — komunikują nam ze strony P. K. O., że pogłoski te nie odpowiadają prawdzie. — Estonia odrzuciła angielską propozycję w sprawie wzięcia udziału w międzynarodowym porozumieniu produkcji i zbytu cukru. Porozumienie to, według zdania rządu estońskiego, spowodowałoby zmniejszenie krajowej produkcji cukru.

— W obecności przedstawicieli rządu i sfer gospodarczych otwarta została w Talinie wystawa rolnicza.

— Światowa produkcja ołowiu w czerwcu rb. wyniosła 147.200 ton, wobec 158.500 ton w maju rb. W Stanach Zjednoczonych A. P. produkcja ołowiu w czerwcu wyrażała się sumą 37.000 ton wobec 40.200 ton w maju rb.

— Donoszą z Montevideo, że w I półroczu rb. eksportowano ogółem z Urugwaju około 50 mln. kg wełny. Najwięcej wełny urugwajskiej importowały w tym czasie: Stany Zjednoczone, następnie Japonia, Anglia i Niemcy.

— 80 cukrowni w Indiach Brytyjskich podpisało unowę w sprawie założenia wspólnego syndykatu sprzedaży.

SPRAWOZDANIE UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ W POZNANIU ZA I. PÓŁROCZE 1937 ROKU

W pierwszym półroczu 1937 roku osiągnęła Ubezpieczalnia Poznańska łączny wpływ z tytułu ubezpieczenia chorobowego w kwocie zł 2.591.235,34, z czego składki ubezpieczonych wynosiły zł 2.286.529,59.

Pozostałe pozycje dochodowe były następujące:

odsetki zwłoki	zł 35.852,51
opłaty karne	zł 197,80
dopłaty ubezpieczonych	zł 37.279,88
zwroty Zakładu Ubezpieczeń i Ubezpieczalni Społecznych	zł 114.872,46
subwencja Zakładu Ubez. Społ.	zł 100.000,—
różne inne dochody	zł 16.503,10

Przeciętna ilość ubezpieczonych w okresie sprawozdawczym wynosiła 72.366 osób, to znaczy okrogiło o 10% więcej niż w roku ubiegłym (67.000) — zaś przeciętna miesięczna składka na jednego ubezpieczonego zł 5,47, a więc o 4 grosze więcej niż w roku 1936 (zł 5,43).

Na świadczenia dla ubezpieczonych wydała Ubezpieczalnia zł 1.785.063,69 — to znaczy 78,07 pct przypisu składek, gdy wydatki te w roku ubiegłym wynosiły tylko 75,76 pct.

W szczególności wydano na:

zasiłki gotówkowe	zł 243.805,65
lekarzy i personel pomocniczy	zł 598.636,20
leki	zł 262.236,63
szpitale	zł 619.994,90
leczenie w innych Ubezpieczalniach	zł 16.789,75
profilaktykę	zł 43.600,70

Ponadto korzystali ubezpieczeni oraz ich rodziny z leczenia sanatoryjnego na koszt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wykorzystując razem okrogiło 14.000 dni leczenia sanatoryjnego kosztem 79.000 zł, co stanowi dalsze 3,4 pct przypisu składek.

Odnośnie pozycji profilaktyki należy zauważyć, że z niej pokrywa Ubezpieczalnia koszty utrzymania wspólnie z władzami samorządowymi Ośrodków Zdrowia w Poznaniu, Swarzędzu i Śremie, które opiekują się miejscową i okoliczną niezamądaną ludnością bezpłatnie i bez różnicy, czy chodzi o ubezpieczonego, czy o bezrobotnego, czy wręcz o samodzielnego lecz ubogiego rolnika lub rzemieślnika. Wobec dobrych wyników pracy tych Ośrodków w zakresie zwalczania chorób społecznych (gruźlica, jaglicy i wenerycznych) oraz opieki nad matką i dzieckiem ma Ubezpieczalnia zamiar jeszcze w roku bieżącym uruchomić w porozumieniu z Poznańskim Wydziałem Powiatowym czwarty Ośrodek w Pobiedziskach — zapelniając w ten sposób swój tamtejszy budynek, który dotychczas był tylko częściowo wykorzystany. Z chwilą utworzenia tego Ośrodka będą już wszystkie należące do Ubezpieczalni budynki zapelnione.

Wydatki na profilaktykę wzrosną znacznie w II półroczu b. roku, gdyż na lipiec

i sierpień przypada akcja obozów i kolonii letnich dla pracowników oraz dla dzieci, na które to imprezy przeznaczają Ubezpieczalnia z własnych funduszy i subwencji Zakładu Ubezpieczeń 55.000 zł.

Inne wydatki Ubezpieczalni (poza kosztami świadczeń leczniczych i profilaktyki) przedstawiały się następująco:

Koszty administracyjne	zł 222.590,76
(8,59 pct ogólnych dochodów)	
Koszty ogólne	zł 51.855,31
Fundusz rezerwowy	zł 57.862,23
Opłaty z art. 239 i 244	
ustawy o ubezpie. społeczn.	zł 266.166,29

Ta ostatnia pozycja stanowi jak to już wyjaśniono w poprzednich sprawozdaniach ustawą przewidziany udział Ubezpieczalni w tzw. ogólnym funduszu ubezpieczenia chorobowego administrowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie a przeznaczonym na leczenie sanatoryjne i uzdrowiskowe, ubezpieczonych oraz na pomoc finansową dla tych Ubezpieczalni, które z powodu niskiej przeciętnej składki (tzn. niskiej stopy zarobków na ich terenie) nie mogłyby w własnych siłach udzielać ubezpieczonym dostatecznych świadczeń leczniczych.

Całokształt gospodarki Ubezpieczalni wykazuje zwiększenie wydatków na świadczenia (o 2,31 pct więcej niż w r. 1936) oraz stopniowe spłacanie długów z ubiegłych lat.

Mianowicie cała nadwyżka z okresu sprawozdawczego (I półrocza 1937 r.) wynosząca zł 207.696,96 zużytkowano podobnie jak i nadwyżkę z lat 1935 i 1936 na spłatę zobowiązań.

W związku z tym maleje stale kwota ogólnego zadłużenia Ubezpieczalni, które wynosi:

1. I. 1935 r.	zł 4.264.493,77
1. I. 1936 r.	zł 3.817.426,28
1. I. 1937 r.	zł 3.002.403,22
zaś na 1. VII. 1937 r.	zł 2.699.390,20

Na zakończenie należy nadmienić, że wobec pewnej poprawy swej sytuacji finansowej Ubezpieczalnia mogła podwyższyć nieco uposażenie zatrudnionego personelu, a mianowicie lekarzy o 10 pct wstecz od 1. VIII. 1936 r., a pracowników administracyjnych o 4—8 pct od 1. II. 1937 r.

O 1. V. 1937 r. podwyższono też zasiłki wypłacane ubezpieczonym, a mianowicie chorobowe o 20 i połogowe o 50 pct.

Pomimo tych oznak poprawy wynikającej z aktywnej finansowej gospodarki ostatnich 3 lat sytuacja Ubezpieczalni wymaga nadal daleko idącej ostrożności i oszczędności, by mogła ona w dalszym ciągu spłacać długi powstałe przed rokiem 1935, a równając się jeszcze dzisiaj mniej więcej półrocznemu dochodowi instytucji.

Wskaźnik cen hurtowych w lipcu

Wskaźnik cen hurtowych wyniósł w lipcu rb. (podstawa = 1928 = 100) 60,1 wobec 60,3 w czerwcu rb., 59,9 w maju rb., 60,1 w kwietniu rb. i 53,6 w lipcu r. ub.

Poniżej podajemy wskaźniki cen grup specjalnych w lipcu rb. (1928 = 100; pierwsza liczba w nawiasie oznacza wskaźnik w czerwcu rb., druga — w lipcu r. ub.): żywność i używki 58,9 (59,4 — 49,9); nabywane przez spożywców 62,0 (62,2 — 55,9); artykuły rolne krajowe 54,9 (55,4 — 44,5), sprzedawane przez rolników 51,5 (51,9 — 37,0); artykuły przemysłowe 61,2 (61,1 — 57,2), surowce 62,0 (63,6 — 55,5); półfabrykaty

60,6 (59,4 — 56,4), wyroby gotowe 61,0 (60,9 — 59,6);

surowce i półfabrykaty przemysłowe 61,2 (61,2 — 56,0), uzależnione od zagranicy 53,7 (55,5 — 46,5), skartelizowane 78,3 (75,6 — 75,3);

materiały budowlane 55,5 (53,9 — 49,4); artykuły przemysłowe nabywane przez rolnika 66,6 (66,2 — 64,4).

Tak więc większość wskaźników wykazała w lipcu osłabienie. Najwyraźniej zwyżkował wskaźnik cen artykułów skartelizowanych, co tłumaczy się podwyżką cen żelaza.

Z KRAJU

(k) **Dalsza poprawa w górnictwie węglowym w lipcu.** Wydobyte Węgla kamiennego w lipcu rb. wzrosło w porównaniu z czerwcem rb. o 263,7 tys. ton i wyniosło 3.167,7 tys. ton. Przeciętna dzienna produkcja wzrosła o 1 pct. Zbyt węgla kamiennego w lipcu wyniósł (w tys. ton): na rynku krajowym 1.836,1, na rynkach zagranicznych 1.000,3 oraz dla celów własnych kopalń i na deputaty urzędnicze i robotnicze 214,0. Zbyt krajowy w ilości 1.836,1 tys. ton przewyższał zbyt w czerwcu o 260,3 tys. ton, czyli o 16,5 pct. W szczególności odbiór ze strony przemysłu wzrósł o 126,4 do 1.043,1 ton, ze strony P. K. P. o 28,6 do 309,5 tys. t, ze strony zaś pozostałych odbiorców o 105,3 do 483,5 tys. t. Zapasy węgla kamiennego na zwalach kopalnianych wzrosły z 911,3 tys. t na początku lipca do 1.020,2 tys. t, w końcu tego miesiąca. Produkcja koksu wzrosła w lipcu rb. w porównaniu z czerwcem o 10,4 pct i wyniosła 183,8 tys. ton. Produkcja ta na jeden dzień roboczy wyniosła 5,9 tys. t, czyli wzrosła w porównaniu z czerwcem. Zbyt w kraju wzrósł o 17,3 pct w porównaniu z czerwcem i wyniósł 146,2 tys. ton. Eksport również wzrósł — o 11,6 pct i wyniósł 34,2 tys. ton. Stan zapasów na koniec miesiąca wzrósł w porównaniu z końcem czerwca o 3,4 tys. ton do 61,7 tys. ton. Produkcja brykietów w lipcu wzrosła w porównaniu z czerwcem o blisko 24 pct i wyniosła 20,7 tys. ton. Wzrósł również zbyt w kraju oraz eksport brykietów.

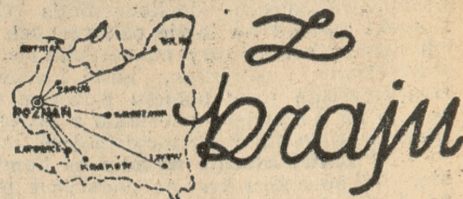
(k) **Zużycie benzyny w Polsce wzrasta szybko — a produkcja zbyt powoli.** Sprzedaż benzyny na rynku krajowym wynosi-

ła w lipcu br. 8 400 ton wobec 7 300 ton w czerwcu br. i 5 700 ton w lipcu r. ub. W rezultacie poważnego wzrostu zapotrzebowania na benzynę, wykazywanego przez rosnący tabor samochodowy w kraju, na przestrzeni 7 pierwszych miesięcy br. sprzedano w Polsce o około 28 pct benzyny więcej, w stosunku do analogicznego okresu w r. ub. Tymczasem produkcja benzyny wzrasta w tempie stosunkowo znacznie słabszym (pierwszych 7 miesięcy 1936 r. — 52 900 ton, w tym samym okresie br. — 54 000 ton, czyli około 2 pct więcej).

(k) **Nowe pokłady rudy żelaznej.** Na terenie powiatu mieleckiego znaleziono złoża rudy żelaznej. Są to przeważnie złoża rudy darnowej w gromadach Białobór i Tuszyńska koło Przecławia. Rudy te posiadają powyżej 30 i do 42 pct żelaza. Dotychczas wydobyto około 4 tys. ton. Prócz powyższych okolic ruda darniowa ma być wydobywana jeszcze w kilku innych gromadach. Cena tony waha się od 5 do 9 zł w zależności od zawartości procentowej żelaza. Dotychczas rudę zakupywała „Wspólnota Interesów”.

Z ZAGRANICY

(z) **Ograniczenia wywozów w Chinach.** Zgodnie z ogłoszeniem chińskich władz celnych, z dn. 30 ub. m. eksport i reeksport żelaza, blachy, taśm żelaznych jak również surowki żelaznej został całkowicie wstrzymany. Zakazano poza tym wywozu otrębów pszenicznych. Jak wskazuje data zarządzenia, nie pozostaje ono prawdopodobnie w ścisłym związku z przewidywaniami zatargu zbrojnego z Japonią, spowodowane natomiast zostało spotykaniem i w innych krajach brakiem niektórych artykułów.

SPRAWA POCZT I LISTONOSZÓW NA WSI

Jak donosi agencja „Echo”, mimo wprowadzenia instytucji listonoszy wiejskich, sprawa doręczenia korespondencji nadal na wsiach szwankuje. Gazety codzienne są dostarczane w wielu miejscowościach b. Konkresówki zaledwie 2 razy na tydzień. Kto zaś chce sam odebrać pilną korespondencję (jak np. dzienniki) w urzędzie czy agencji pocztowej napotyka na duże trudności, gdyż urzędy te mają określone godziny urzędowania niezawsze odpowiadające wolnemu czasowi odbiorców. Trudno żądać, by mały oddział poczty był otwarty przez cały dzień, ale ustalenie dyżurów do wydawania korespondencji zwłaszcza gazet w ciągu dnia bardzo by się przydało.

NAPLYW ŻYDÓW DO STOLICY

Prasa żydowska donosi, że ostatnio daje się zauważyć zwiększony napływ do Warszawy Żydów z prowincji, z miasteczek i wsi, szczególnie zaś z woj. białostockiego. Są to drobni handlarze i kupcy, którzy wskutek odsuwania się ludności chrześcijańskiej od Żydów, stracili zarobki i szukają ich obecnie w stolicy. Napływ ten spowodował w dzielnicach żydowskich Warszawy podrożenie „mieszkań”, miejsc noclegowych itd.

PRZED KONGRESEM PRZECIWAŁKOHOLOWYM W WARSZAWIE

Zwołany w połowie września do Warszawy 21 międzynarodowy kongres przeciwalkoholowy będzie omawiał cztery tematy zasadnicze: sprawę wywczasów robotniczych, leczenia i opieki nad alkoholikami, wpływ alkoholu na bezpieczeństwo komunikacji i wreszcie nauczania przeciwalkoholowego. Kongresowi udzielił wysokiego protektoratu Prezydent R. P., na przewodnictwo komitetu honorowego zgodził się marszałek Smigły - Rydz.

Ministerstwo spraw zagranicznych zawiadomiło polski komitet organizacyjny międzynarodowego kongresu przeciwalkoholowego, że wydało urzędem zagranicznym R. P. polecenie udzielenia uczestnikom kongresu wiz bezpłatnych ważnych przez miesiąc.

PEWNE OŻYWIENIE W PRZEMYSŁE ŚLĄSKIM

Wydobycie węgla w lipcu wzrosło w porównaniu z czerwcem o 89 tys. ton, co stanowi 7,75 pst. Ogółem wydobyto 3.167.000 ton. Z tej liczby sprzedano w kraju 1.800.000 ton, za granicę 1 milion i na potrzeby własne kopalnie zużyły 214 tys. ton.

Reszta pozostaje jako zapas na haidach. Huta „Zygmunt” w Łagiewnikach przystąpiła do uruchomienia znowu odlewni żelaza, jednej z największych na Śląsku, która była nieczynna od r. 1931. Na razie zatrudnia się tam około 100 robotników. Również została uruchomiona w hucie „Laura” stalownia, do której od połowy września będą przyjmowani robotnicy wykwalifikowani. Uruchomione będą na razie dwa piece o pojemności 35 i 50 ton.

WYSTAWA PSA - OW CZARKA W ZAKOPANEM

W dniach od 3 do 5 września odbędzie się w Zakopanem po raz pierwszy w kraju wystawa owczarka polskiego, celem zainteresowania szerszego ogółu tą cenną psią rasą. Owczarek polski z Podhala, dzięki zaletom swej rasy, jako doskonały stróż, stał się ostatnimi czasy bardzo poszukiwany; mianowicie zainteresowały się nim wojsko, straż graniczna, przemysł i in. Skutkiem popytu zaś wzrósł nim handel, dający pole do oszukańczych praktyk i grozący zatręceniem czystej rasy owczarka.

Celem wystawy będzie zebranie pierwszorzędnych okazów i ustalenie cech zasadniczych rasy owczarka polskiego, założenie ksiąg hodowlanych i ustalenie kontroli hodowli.

O MAJATKI KOŚCIELNE KONFISKOWANE W WILNIE

W związku z ustawą z dnia 14 kwietnia rb., o dobrach skonfiskowanych przez rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość i będących w posiadaniu związków samorządowych, szereg organizacji kościelnych wystąpiło o zwrot mienia, pozostającego w rękach gminy m. Wilna. Zakon oo. karmelitów bosych wystąpił w sprawie posesji przy ul. Wielkiej, Kuria Metropolitalna w prawie posesji szpitala św. Jakóba, oraz posesji przy ul. Dominikańskiej, zakon oo. pijarów w Krakowie — sprawie posesji przy ul. Dominikańskiej, zakon oo. franciszkanów w sprawie kompleksu budynków przy ul. Trockiej, Kuria Metropolitalna w sprawie posesji przy ul. św. Anny. Obecnie w tych posesjach mieszczą się: zarząd miasta, szpitale, wydział sztuk pięknych Uniwersytetu Stefana Batoryego, Ośrodek Zdrowia, itp. Przed stu laty posesje te zostały skonfiskowane i przekazane gminie miejskiej.

Tylko 9 zł kosztuje bilet na pielgrzymkę do Częstochowy, urządzoną przez Stronictwo Narodowe w Poznaniu.

Brońmy lasów czeszkich!

Piękne lasy nadwarciańskie są prócz jezior jedyną ozdobą przyrody wielkopolskiej. Niestety, już duża ich część uległa zniszczeniu, zjedzona przez sówkę sosnowkę, która niegdyś bardzo grasowała w okolicy Obrzycka, Wronek i Międzychodu. Na szczęście mamy i ładne partie leśne nad brzegami górnej Warty — głównie w Czeszewie.

Czeszewo jest malowniczą wioską z drewnianym kościółkiem, z chatkami stylu biskupińskiego, no i z promem, który całej okolicy dodaje dużo jeszcze nastroju. Wehikuł ten niesie nas na drugi brzeg Warty (prawy) do przepięknych lasów państwowego nadleśnictwa czeszkowskiego. Lasy te rozpościerają się w szerokiej dolinie warciańskiej, która od czasu do czasu ulega wielkiemu zalewowi. Po ustąpieniu tu wód — pozostają baseniki rylnienkowate i, co najważniejsze, najlepszy nawóz — jakim jest mul rzeczny. Toteż nie dziwimy się, że roślinność tu bogata jak w puszczy.

Dęby są podobne do rogalińskich, brzozy, lipy i jesiony o strzelistej i wspaniałej budowie, rzadko spotykanej. Ba... nawet klon polny wyrasta tu w drzewa wysokie.

Wśród takiej roślinności jest i świat zwierzęcy nader bogaty. Czaple, żorawie, a nawet bociany czarne uganają się za licznymi gatunkami ryb... a wysoko nad drzewami popisują się akrobata kanie, sokoly czy jastrzębie. W krzakach setki ptaków śpiewających, które jednak kryć się muszą przed licznymi kunami i łasicami. Takt zegara leśnego wybijają regularnie dzięcioły — a godzinę zaznacza kukulka.

Nad ranem z wyprawy złodziejskiej powraca borsuk i lis, a nad wieczorem z ukrycia wyskakują liczne jelenie i sarny.

Entomolodzy, jeśli pragniecie zebrać piękne kózki, jelonki czy korniki — przyjeżdżajcie tu!

Gdy zaś kogo zajmują węże, niech zwiedzi „Węży Dół”! Zobacz tu wyrócony dąb — a na nim dziesiątki wygrzewających się węży.

Słowem — Czeszewo to eldorado dla przyrodników!

Ale i prehistorycy znajdą tu materiał naukowy! Wystarczy trochę tylko pokopać na brzegu Warty — a już natrafiamy na odłamki skorup, wiosek... i przeróżne kostne szczątki.

W końcu lasy czeszkowskie są pięknym tematem malarskim i fotograficznym, no i wymarzoną zakątkiem dla tych, którzy chcą wypocząć.

Cóż jednak z tego, kiedy lasy te zamierza się wyciąć! I dlaczego!

Kilka kilometrów za lasami leżą dwie wioski Śmiłów i Lgów, które od czasu do czasu również ulegają zalaniu. By temu zaradzić, projektowano już przed wojną pociągnąć wał, który by odgraniczył wioski od Warty. Wał ten miał nie tylko samą Wartę odgraniczyć, ale i cały las.

Byłby to projekt zupełnie możliwy i dobry (część wału już wykonano). Obecnie powstał jednak drugi. Mianowicie, żeby wał ten poprowadzić środkiem lasów, czy nawet bliżej brzegu Warty.

Gdyby plan ten wykonano, pociągnąłby za sobą fatalne skutki.

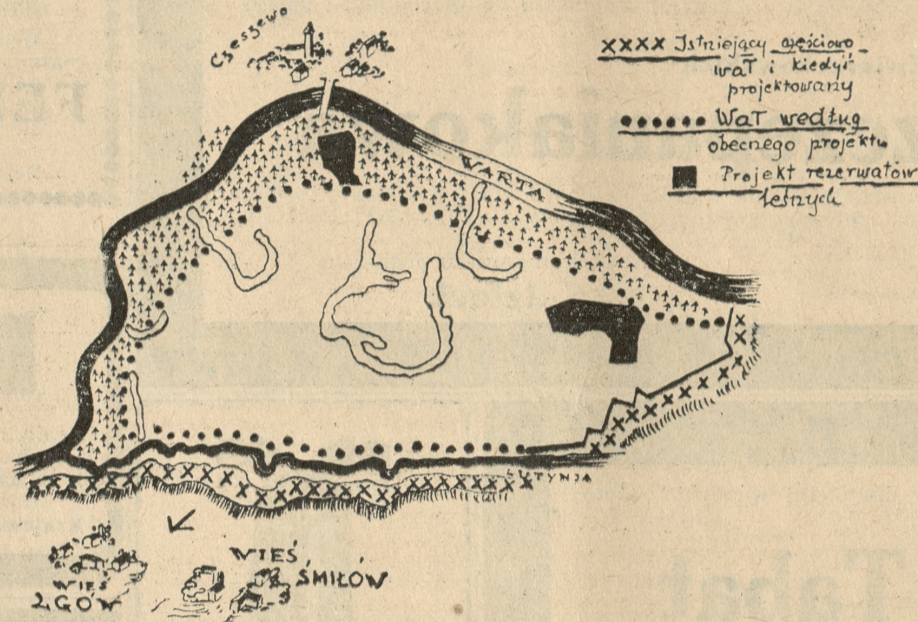
1) Pas między lasem a Wartą uległby wycięciu — zaś pas poza wałem, zmarniałby sam. Drzewa bowiem, przyzwyczajone do stałej wilgoci i dobrego nawozu naturalnego, nie wytrzymałyby zmiennych warunków.

2) Warta nie zalalaby wprawdzie Śmiłowa czy Lgowa — ale zalalaby Czeszewo.

3) Wody Warty miały podczas wezbrania upust w lasach czeszkowskich. Gdzie by go miały po skasowaniu ich? Chyba w niżej położonych o-

kolicach — czy nawet w samym Poznaniu.

4) Dyrekcja Lasów Państwowych

nie miałyby więcej dochodów ze sprzedaży ryb, których mnóstwo żyje w martwych korytach Warty, obraz z pięknych, prostych jesionów czy innych drzew.

Są to bardzo poważne straty. Toteż mamy nadzieję, że odstąpi się bezwarunkowo od planu projektowanej regulacji.

Do Dyrekcji Lasów Państwowych

zwracała się już Ochrona Przyrody i obywatelstwo Czeszewa. Może to nie wystarczy... Przekończmy, Poznaniacy, przyłączamy się z prośbą:

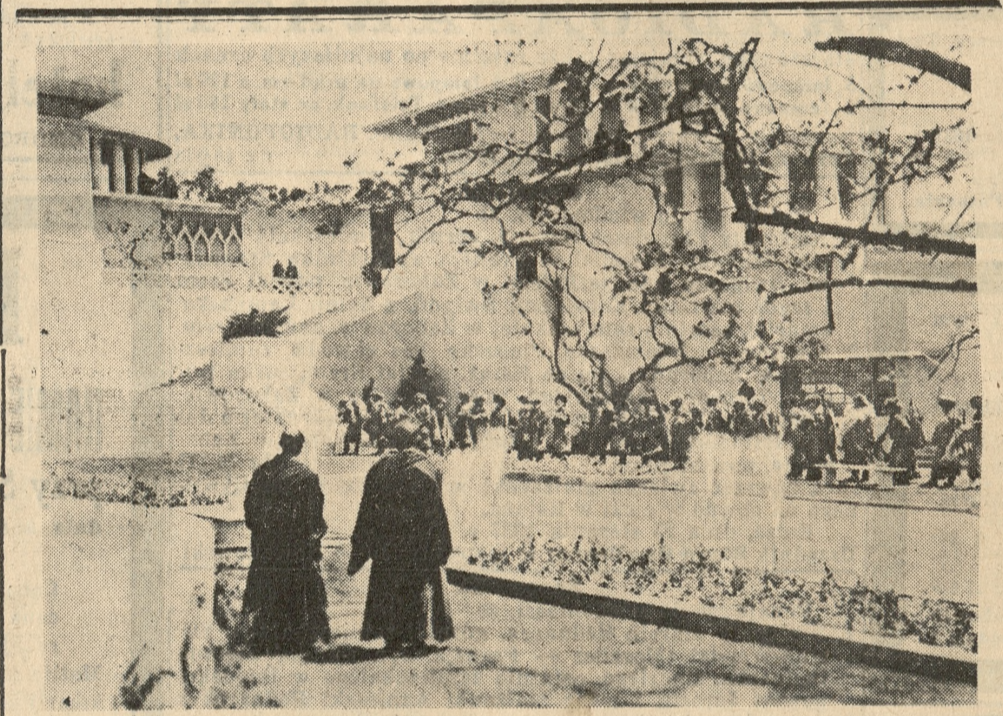
Nie wydzierajcie nam najpiękniejszego zakątka Ziemi Wielkopolskiej! Pozwólcie nam wypoczywać w

pięknych lasach czeszkowskich i rozkoszować się ich pięknem!

Pozwólcie młodzieży oglądać przyrodę ojczyzną — żywą, a nie martwą na fotografiach tylko, czy rysunkach!

Stwórzcie poza wałem pierwszego planu kilka drobnych rezerwatów, bo przecież tak pięknych drzew nie ma w każdym lesie!

DR WIESŁAW RAKOWSKI

Scena z największego filmu wszystkich czasów pt. „Zaginiony Horyzont” który już wkrótce ujrzymy po raz pierwszy w Polsce na ekranie kinoteatru „Słońce” na ng 47 490

Płyta gramofonowa ratuje sytuację

Radiofonia w Chinach, jak się tego można łatwo domyśleć, nie narzeka na brak zainteresowania; z pewnością największą ma zwolenników w wielkich miastach, jeżeli na 90 rozgłośni w całym państwie, aż 40 przypada na Szanghaj — centrum gospodarcze kraju. W dzielnicach cudzoziemskich Szanghaju pracuje 6 rozgłośni. Najsilniejsze z nich mają po kilowacie, a najsłabsza — 30 watów. Chińskie stacje pracują przeważnie z małą — od 100 do 500 watów. Najsilniejsza — XHMD — ma około kilowata w antenie, a są dwie zupełnie słabutkie — po 15 i 7,5 watt.

Nie mniej odmiennie przedstawiają się warunki działalności programowej tych rozgłośni. Można przypuszczać, że stacje koncesyj europejskich dają programy w gatunku lepszym od chińskich. W rzeczywistości sprawa ta lepiej wygląda u Chińczyków, którzy mogą czerpać z dużego zapasu własnych sił artystycznych, gdy roz-

głosnie cudzoziemskie tych możliwości nie mają i dlatego program w większości wypełniają płytami gramofonowymi, a tylko od czasu do czasu, przy dobrych warunkach atmosferycznych, retransmitują „z powietrza” program imperialny rozgłośni brytyjskich, albo krótkofalowy stacji holenderskich w Bandoeng. Rozgłoszenie chińskie utrzymują się częściowo z opłat abonentowych, poważniejsze jednak dochody czerpią z tzw. „programów zakupionych” przez reklamę handlową.

Ciekawy wypadek zaniku pamięci

W Gothenburgu zmarł w tych dniach płk. Duner, którego tragiczne dzieje w związku z utratą pamięci w czasie wojny, trzymały przez długi czas w napięciu szerokie sfery Anglii i Szwecji. Płk. Duner

IWONICZ-ZDROJ

od 21 sierpnia rozpoczął III sezon jesienny poleca ryczałtowy pobyt z kuracją 3 tygodnie **zł 153,-** Żądajcie prospektów. **Bezpośrednio wagon Poznań - Iwonicz** ng 47 788

ZMĘCZENIE PO BALU...

W Chelwell Parku londyńskim odbyła się dziecięca zabawa kostiumowa. Pod koniec zabawy fotografowi udało się uwiecznić na płycie fotograficznej taką oto scenkę...

wstąpił w czasie wojny światowej w r. 1916 do armii angielskiej jako lotnik; w jednej z bitew Dunér doznał wstrząsu po eksplozji granatu i stracił odtąd pamięć. Rodzina Dunéra otrzymała wiadomość, iż pułkownik zginął bez wieści, tymczasem zaś Dunér uleczony z ran wstąpił pod nazwiskiem de Montalt ponownie do armii angielskiej, nie zdając sobie sprawy ze swej przeszłości.

W r. 1927 de Montalt zetknął się przypadkiem z pewnym towarzyszem szwedzkim i ku swemu zdumieniu nie tylko rozumiał język szwedzki, ale mógł się swobodnie w tym języku porozumieć. Fakt ten wstrząsnął silnie płk. de Montalt, umysł jego poczęł gorączkowo pracować nad wyjaśnieniem tajemnicy. Przeczując, że związana z tym tajemnica ma dla niego doniosłe znaczenie, pułkownik wyjechał do Sztokholmu w nadziei, iż tu uda mu się łatwiej rozwiłkłać całą sprawę. Usłyszane przypadkowo nazwisko Dunér rzuciło snop światła. Płk. de Montalt przypomniał sobie, iż tak się niegdyś nazywał, i niezwłocznie porozumiał się z rodziną o tymże nazwisku, zamieszkałą w Sztokholmie. Wówczas okazało się niezbicie, iż de Montalt jest właściwie Szwedem i nazywa się Dunér.

Wypadek ten wywołał duże zainteresowanie zarówno w Szwecji, jak i w Anglii. Płk. Dunér ożenił się w swoim czasie w Anglii jako de Montalt i dużo czasu musiał poświęcić na przywrócenie w papierach cywilnych swego dawnego nazwiska. Parę lat temu Dunér przeniósł się do Szwecji, gdzie osiadł na stałe

Najważniejsze

- Siostra twoja wyszła zamaż?
- Nie, czeka.
- Na co czeka, przecież jest już aż nadto dorosła?
- Na kandydata. (Mercury)

RADIO

Audycja dla Polaków za granicą

Jednym z największych arcydzieł literatury polskiej jest powieść Reymonta „Chłopi”. Nasi rodacy z za granicy pewnie z przyjemnością posłuchają zradiofonizowanego fragmentu tej książki, tak doskonale opisującej życie polskiej wsi. Audycja sobotnia będzie tym ciekawsza, że słuchawisko wykona młodzież ze wsi Lipce, tej właśnie wsi, gdzie rozgrywa się akcja „Chłopów”. Polskie Radio zaprasza wszystkich rodaków na „Wesele Boryn”, w sobotę, dnia 28 bm. o godz. 20.

Śpiewacy przed mikrofonem

Dwie audycje śpiewacze nadaje Polskie Radio w sobotę, dnia 28 bm. Pierwsza z nich o godzinie 16.30 obejmuje pieśni kompozytorów polskich i oberch w wykonaniu Juniny Hunerowej. W audycji o godz. 21.05 wystąpią śpiewacy: Irena Gadejska i Stefan Witas. Na program złożą się arie operowe kompozytorów polskich i zagranicznych.

Dnia 26 sierpnia 1937 r., zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy ojciec, dziadek, brat, teść i szwagier, ś. p.

Bolesław Wegenke

Sodalis Marianus

przżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 29. bm. o godz. 15.30 z kaplicy cmentarnej na Górczynie. Msza św. w poniedziałek, 30. bm. o godz. 9 w kościele św. Michała, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni **żona z dziećmi i rodziną.**

Pg 29 598-57.178

Najst. Zakład Pogrzebowy P. Piasecki, Klasztorna 14. Tel. 27-60

Zmarł nasz Kolega, ś. p.

Bolesław Wegenke

członek honorowy

i jeden z najgorliwszych członków naszego Zrzeszenia. Swoim kryształowym charakterem i pięknymi zaletami osobistymi zjednał sobie ś. p. Zmarły wiele serdecznych i życzliwych przyjaciół w gronie Kupiectwa.

Zrzeszenie nasze z prawdziwym żalem odda ostatnią przysługę ś. p. Zmarłemu w dniu pogrzebu, który się odbędzie w niedzielę, o godz. 15.30 z kościoła na cmentarzu w Górczynie. Pg 29 582-34.93

Zrzeszenie Kupców Branży Delikatowo-Kolonialnej w Poznaniu.

W czwartek, dnia 26 sierpnia 1937 r. o godzinie 4.45 po południu, zakończyła swój pracowity żywot, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza i najtroskliwsza matka, teściowa, siostra i babcia, ś. p.

z Zwierzchowskich

Helena Szczepaniakowa

przeżywszy lat 74. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 29. bm. o godz. 5 po południu z wojskowej kaplicy przedpogrzebowej przy Watach Jana III na cmentarz Świętomarciński przy ul. Towarowej. Msza św. w poniedziałek, 30. bm. o godz. 9 w kościele św. Marcina.

dg 24 189

Poznań, ul. Półwiejska 31.

W ciężkim smutku pogrążone

dzieci.

W dniu 25 sierpnia 1937 r. zmarł długoletni kierownik sceny Teatru Wielkiego, ś. p.

Nikodem Tabat

W Zmarłym straciłmy pracownika niezwykle sumiennego, obywatela prawego charakteru, szczerze oddanego instytucji.

Cześć Jego pamięci!

ng 48 669

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, o godz. 16 z kaplicy cmentarnej par. Bożego Ciała. Na smutny ten obrząd zaprasza współpracowników Opery Poznańskiej

Dyrekcja Teatru Wielkiego.

PARAMENTA-SZTANDARY
POLECA
WIELKOPOLSKI ZAKŁAD
HAFTÓW ARTYSTYCZNYCH
K. KĘDZIERSKA
POZNAŃ, UL. SKARBOWA 3

Leżankę

w dobrym stanie 20 zł. Górna Wilda 3, m. 22. zd 10 752

Poszukuję z dniem 1. 9. br. samodzielnego

dekoratora

oraz starszą, samodzielną

ekspedientkę

do oddziału konfekcji damskiej.

Wyczerpujące oferty z odpisami świadectw fotografii oraz podaniem pensji upraszam

FELIKS GUMIŃSKI

Dom Towarowy — Starogard.

Reflektuję li tylko na pierwszorzędne siły.

dg 24 188

HOTEL

z salą, restauracją oraz z dalszym składem w Szamotułach **sprzedany będzie w drodze egzekucji dnia 1. 10. br.** Cena wywoławcza 48 000 zł. ng 43 662
Bliższych informacji udzieli **Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu przy ul. Mickiewicza 2.**

Samochód „Ford”

model A. 1931 sportowy 2-osobowy w pierwszorzędnym stanie **tanio do sprzedania.** Obejrzeć można w garażach przy ul. Jeżyckiej 42a. zg 27 649

Z powodu choroby **wydzierżawię** zaraz dobrze prosperujący

hotel wraz z restauracją

WŁ. SMOROWSKA, Znina, Rynek 20, tel. 41. zg 27 653

Dnia 25 sierpnia 1937 r. zmarł długoletni członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Nikodem Tabat

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 28 sierpnia 1937 r. o godz. 16 z kościoła cmentarnej paraf. Bożego Ciała na Dębcu. O liczny udział członków w pogrzebie proszę

Ng 47 358

Tow. Młodych Przemysłowców w Poznaniu.

RADIOAPARATY

starsze typy oddajemy także ratalnie po najniższych cenach
3 lampowe bateryjne a 45 zł || 4 lampowe na prąd zm. a 120 zł
4 lampowe bateryjne a 70 zł || 4 lamp. Telefunk. pr. stały 180 zł
wszystkie aparaty z lampami i głośnikami. **RADIOFONIKA, Poznań, 27 Grudnia 10, telefon 46-39.** ng 48 638

Zapowiedź.

Podaje się do wiadomości, że
1. Nieżonaty Franciszek Świgoń, górnik, zamieszkały w Stiring-Wendel, (Moselle) — Francja, syn rolnika Stanisława Świgoń, zamieszkałego w Zaborowie, powiat Śrem i tegoż małżonki Konstancji Świgoń, z domu Lamenska, zmarłej, ostatnio zamieszkałej w Zaborowie, powiat Śrem.
2. Niezamężna Franciszka Piasecka, bez zawodu, zamieszkała w Zaborowie, gmina Książ, powiat Śrem, córka rolnika Tomasza Piaseckiego, zamieszkałego w Zaborowie, powiat Śrem i tegoż małżonki Marianny Piaseckiej z domu Ratajskiej, zmarłej, ostatnio zamieszkałej w Zaborowie, powiat Śrem. dg 24 177
chcą zawrzeć związek małżeński w Urzędzie Stanu Cywilnego na obwód wiejski w Książu.

Książ, dnia 25 sierpnia 1937 r.
Urząd Stanu Cywilnego: w zastępstwie (—) Nowakowski.

Zapowiedź.

Podaje się do wiadomości, że
1. Nieżonaty Marcin Bednarek, górnik, zamieszkały w Stiring-Wendel (Moselle) — Francja, syn rolnika Stefana Bednarka, zmarłego, ostatnio zamieszkałego w Rogusku, powiat Jarocin i tegoż małżonki Agnieszki Bednarek z domu Nowak, obecnie zamieszkałej w Rogusku,
2. niezamężną Jadwigę Marciniak, bez zawodu, zamieszkała w Kielczyńcu, gmina Książ, powiat Śrem, córka murarza Antoniego Marciniaka, zamieszkałego w Kielczyńcu i tegoż małżonki Marianny Marciniak z domu Garbarek, zmarłej, ostatnio zamieszkałej w Kielczyńcu, powiat Śrem, dg 24 178
chcą zawrzeć związek małżeński w Urzędzie Stanu Cywilnego na obwód wiejski w Książu.

Książ, dnia 25 sierpnia 1937 r.
Urząd Stanu Cywilnego: w zastępstwie (—) Nowakowski

Dnia 26 sierpnia 1937 r. rozstał się z tym światem, ś. p.

Bolesław Wegenke

współzalozyiciel, senior, członek honorowy, 24-letni skarbnik Stowarzyszenia naszego.

W Zmarłym straciłmy kupcy-podróżujący sumiennego i poważanego przedstawiciela. Stowarzyszenie zachoce Kolega, który ofiarą i gorliwą współpracą dla spraw naszego zawodu zaskarbił sobie ogólne uznanie i szczerą, serdeczną wdzięczność. Cześć Jego pamięci.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 29. bm. o godzinie 3.30 z kościoła cmentarnej w Górczynie, msza św. żałobna w poniedziałek, 30. bm. o godz. 9 w kościele św. Michała. zg 27 658

Stowarzyszenie Chrześcijańskich Kupców Podróżujących i Przedstawicieli Handlowych w Poznaniu, 27 Grudnia 5

Wróciłem

Dr W. Stiller

OKULISTA

Poznań, Aleja M. Piłsudskiego nr. 16 — tel. 60-85
9 — 12 i 15 — 16 ng 48602

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i. w. z. a = każde stanowić 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. DOMY - PARCELE

Z powodu choroby sprzedam 2 domki i pół morgi roli tanio. — Krzyżowników 2, Poznań. — zdg 9 687-8

Kamienica
centrum, dochód 8000, cena 47.000 wplata 35.000,— Majka, Ratajczaka 10. — zdg 10 734

Trzypiętrowa
komfortowa, składy bez podatku stempła, amortyzacja Łazarz, — doch. 10.000, cena 90.000, wplata 55.000 właściciel. Oferty Kurier Poznański zdg 10 887

2. PIENIĄDZ

14—17 000,—
i hipoteka, nowy dom Poznaniu, wartości około 60 000,— procent, umowy spiesznie poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 10 439

4. OSOBISTE

Dobra
kuchnia, niskie ceny, to zaleta Śniadalni Sobczyńskiego, Ratajczaka 2. — zdg 7 875/6

D. H.
proszę adres, Kurier Pozn. — zdg 10 712

6. OŻENKI

Fotografistkę

(Retuszerkę) rzym, kat. poszukuje dobrego fachowca. Cel matrymonialny. Oferty z życiorysem i fotografią pod zdg 10 690 do Kuriera Poznańskiego.

Ciemnoblondynka

mila, inteligentna, ładnie się prezentująca, lat 30 posiadająca 5.000 zł umebłowanie poznańskie lub innego przedmiotu państwowego. Cel matrymonialny. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 845

7. SPRZEDAŻE

Meble

najtaniej **fabryczny skład mebli** Wrocławska 19. — dg 24 026

Wózki dziecięce lalkowe,

Łóżka dziecięce, zabawki. Największy wybór — bezkonkurencyjnie niskie ceny

L. Krause
Poznań, Stary Rynek nr. 25/28. Przyjmujemy asygnaty. — Pz 29 540-3420

Piano
używane dobrze utrzymane sprzedam korzystnie Centralny Magazyn Pianin, Poznań, Pierackiego 11. — Ng 47 415

Motocykl „Phänomen”
motorem Sachs 2:75 KM 2 biegi i wolny światło elektryczne. Bezpodatkowy. Rejestracja jak rower. Cena **695,—**

Wul - Gum,
Poznań, Wielkie Garbary 8. — Pz 29 113-19,79

Meble
tanie i solidne, śpieszą wszyscy do „Hali Mebli”
Wrocławska 38. Dogodne warunki spłaty. — Pz 29 546-57,190

Kawiarnia
restauracja w centrum wielkiego miasta na Śląsku, elegancko urządzona zaraz do sprzedania. — Kontrakt do 1942. Mieszkanie 5 pokoi kuchnia 450 miesięcznie. — Oferty Oredownik, Chorzów. — ng 48 627

Motor Deutz
leżący 18 — 20 km, nowszej konstrukcji na benzynie lub gaz — dobrym stanie sprzedam. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 515

Adapter
gramofon, młodego psa. — tanio sprzedam. Dąbrowskiego 33, restauracja. — zdg 10 495

Motor Benz
leżący, 6—8 km na benzynie lub gaz sprzedam. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 516

Ford
Junior de Luxe czerwona skóra, pierwszorzędny stan tanio sprzedam. Św. Marcina 74, m. 14. — zdg 9 825

Tapczany
wielki wybór **leżanki**
najtaniej św. **Marcin 74**
zdg 9 826

Motocykl N. S. U.
3 KM 2 biegi 1 wolny. Bezpodatkowy — rejestracja jak rower

Najsilniejszy, Najtańszy Motor
Poznań, Dąbrowskiego 5. — dg 23 868

Skład cukierków
od 20 lat z powodu choroby zaraz na sprzedaż, przyległe ubikacje nadają się na kawiarenkę L. Bukalski, Gniezno. — ng 48 676

Restauracja
centrum Poznania, istniejąca kilkanaście lat tanio. Oferty Kurier Poznański zdg 10 507

Cegły
belki, kantówki, deski, piece kafelane, okna i drzwi sprzedam z rozbiórką. Zgłoszenia Dolna Wilda 23/27. — zdg 10 442

Lustro
sprzedam. Szwajcarska 25 — 4. — zdg 10 443

Sadzonki truskawek
sprzedam. Telefon 49-38. — zdg 10 444

Jadalnia
jasny dąb ciężka. Tama Garbarska 3. — zdg 10 454

Stoły
dębowe rozsuwane inne okazja tanio Stołarnia, Poznań, Kaniańska 5. — zdg 10 789/90

Wazon
do kwaciarni poleca Szydłowski, Wroniecka 4. Skład szkła, porcelany. — zdg 10 805

Samochód
Fiat 501 otwarty, Sieroca 89 — m. 2. — zdg 10 804

Restaurację
śródmieście, ożywiona ulica zaraz sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 10 717

Maszyna
do pisania okazynie. Cieszkowskiego 9, m. 26. — zdg 10 555

Wiktoria Czysz,
Szkoła 11
Torby Teki Śniadanki
szkolne.
P 29 149-328

Ślubne
obraczki, własny wyrób, korzystnie poleca Chwilkowski, Bazar, Nowa 8. — zdg 10 723-4

Fortepian
280,—. Kopernika 7 — 12. — zdg 10 669

Kolonialka
główna ulica korzystnie. Wedzi-kowski, Piekary 11. — zdg 10 677

Maszyna
Singera wpuszczana. Szyperka 3 m. 5. — zdg 10 775

Maszynę
do pisania tanio sprzedam. Piekary 5 — 2. — zdg 10 764

Sprzedam
rzeźnictwo, nowoczesnymi warsztatami, trzy pokoje kuchnia, cwił, z filia dobra okolica, blisko Poznania. Wskaże Kurier Pozn. — zdg 10 618

Pracownia
cukiernicza w pełnym biegu tań-
nio do oddania. Zgłoszenia Św.
Marcin 76. zdg 10 606

Warsztat
stolarski z porządkami sprzedam
Poznańska 6, m. 7. zdg 10 608

Tanio
kuchnie, sypialnie sprzedam —
Marcin 26 — 13. zdg 10 627

Samochody
używane
w wielkim wyborze od 1200 zł. —
Cześci zamienne dla „Essex”,
„Dodge”, „Steyr”, „Renault”,
opony „Continental”.

Automotor
Poznań. Plac Nowomiejski 7. —
telefon 84-01. zdg 24 187

Kawiarenkę
z mieszkaniem sprzedam. Adres
w Kurierze Pozn., zdg 10 838

Kawiarnię
tanio sprzedam. Poznań, Prusa 20
zdg 10 896

9. HYGIENA

Artykuły kosmetyczne
a więc te środki, które podnoszą,
utrwalają i podkreślają urodę, sa-
lony kosmetyczne i fryzjerskie —
radzimy ogłaszać w rubryce „Hi-
giena”. zdg 10 890/91

11. KUPNA

Szyby
obrazy, porcelane, meble, brzo-
srebro, złoto, wszelkie starożytno-
ści kupuje „Lamus”, Strzelecka 1
Pg 29 517-83,76

Resztówkę
gospodarstwo, dobra komunikacja
z Poznaniem, kompletny inwen-
tarz kupię wprost do właściciela.
Oferty Kurier Poznański
zdg 10 249

Piec
przenośny kupię. Drobnik, Kut-
nowska 2. zdg 10 664

Tokarnię
1 i 1/2 metrowe kupię zaraz za
gotówkę. Oferty Kurier Poznański
zdg 10 672

Motory elektryczne
używane spalone, różną kupię za-
raz. Oferty Kurier Poznański
zdg 10 673

Opone
motocyklowa. Przybylski, św.
Wojciech 7. zdg 10 679

Poszukuję
kupna zaprowadzonego składu
kolonialnego z małym mieszka-
niem, najchętniej Łazarz. Oferty
Kurier Poznański zdg 10 725

Konie
robocze kupię. K. Michalak, —
Jeszyn, p. Pobiedziska. zdg 10 884

Okazyjnie
kupię siatkę na plot 1.50 m. Ofery
do Kuriera Pozn., zdg 10 857

12. DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
parkiet, centralne, etażowe. Ko-
niańska 20. zdg 10 547

2
pokoje kuchnia i trzypokojowe.
Kaliska, narożnik Polanki.
zdg 10 461

Pokój
z kuchnią wynajmę zaraz. Go-
spodarz, Sz wajarska 12.
zdg 10 465

Dwupokojowe
komfortowe, słoneczne, bezpodat-
kowe Łazarz. Adres Kurier Poz-
nański zdg 10 482

Pokój
próżny samotnym. Warszawska
155. Osiedle. zdg 9 405

2
pokoje kuchnia nowe, Łazarz —
Teczowa 35. zdg 10 560

Próżny
pokój, ogród oddzierżawie. Po-
znań, Bukowska 39. zdg 10 595

4
pokoje, bez podatkowe, kom-
fortowe, wolne od 1. 9. Focha 96,
m. 9. zdg 10 814

Pięciopokojowe
komfortowe, słoneczne III piętro
do wynajęcia. Słowackiego 48,
m. 3. zdg 10 808

W nowym domu
komfortowe, słoneczne, parterowe,
3 pokojowe mieszkanie włą-
cznie z centralnym ogrzewaniem z
115, — ul. Raczyniejskiej 8a, m. 4,
godz. 14-17, dojazd tramwajem
nr. 3. Brama Debińska.
Ng 47 357

Dwupokojowe
komfortowe góry 1 1/2 roku. We-
dzikowski, Piekary 11. zdg 10 676

Trzypokojowe
słoneczne, komfortowe od zaraz.
Szczygielskiej 7, telefon 78-04.
zdg 10 768

Czteropokojowe
komfortowe, bezpodatkowe,
Szczygielska 10. zdg 10 756

Siedmiopokojowe
Grottgera tanio wynajmę, telefon
34-44. Pg 2 958-57,175

5
pokoje mieszkanie do wynaję-
cia, ul. Skarbowska 16, m. 3.
zdg 10 738

8-9
pokoje przy Pl. Wolności, kom-
fort, nadające się na mieszkania
i biura od zaraz lub później do
wynajęcia. Oferty Kurier Poz-
nański dg 24 180

Trzypokojowe
komfortowe. Małeckiego 33 — 1.
zdg 10 706

Czteropokojowe
mieszkanie komfortowe, willa —
wydzierżawie zaraz. Jarochow-
skiego 52. zdg 10 709

6 pokoi
komf. z centr. ogrzewaniem przy
ul. Jasnej 11, I piętro od 1. 10.
do wynajęcia. Zgłoszenia W.
Szymański, Jasna 11, m. 13.
zdg 10 653

Pokój
kuchnia 37, od 1 września. Lodo-
wa 4. zdg 10 657

Mieszkania
różne Eau. Ratajczaka 9 — 6.
zdg 10 838

4 pokojowe
z komfortem w centrum od 1. 9.
37 lub później do wynajęcia. —
Wiadomości Woźna 13a, m. 1
składnica. zdg 10 899

13. SZUKA MIESZK.

2
pokoje mieszkanie w centrum,
możliwie w pobliżu okolicy Sło-
wackiego od zaraz poszukuje. —
Zgłoszenia Słowackiego 18, m. 6.
Pg 29 572-34,60

3-4
centrum. Oferty Kurier Pozn.
zdg 10 494

Dwupokojowe
z przyległym placem na ruszto-
wanie w Dębca lub Górczynie
poszukuje. Oferty Kurier Pozn.
zdg 10 478

Urządnic
etatowy poszukuje dwupokojowe-
go srodmieście paździcznika go-
spodarza. Oferty Kurier Pozn.
zdg 9 818

Pokoju
kuchnia, pewien platinik z góry.
Oferty Kurier Pozn., zdg 10 601

Jednopokojowego
kuchnia 1. 10, poszukuje młode
małżeństwo, stałym stanowisku.
Zgłoszenia Kurier Poznański
zdg 10 628

Dużego
próżnego pokoju poszukują dwie
osoby, centrum, cena spiesznie.
Oferty Kurier Poznański
zdg 10 648

2
lub 3 pokojowego, komfort, Ła-
zarz, Ostroroga, zaraz. Oferty
Kurier Poznański zdg 10 892

Poszukuje
dwupokojowe w okolicy Tamy
Garbarskiej, Kuźdowicz, Tama
Garbarska 1, Tel. 13 — 28.
zdg 10 851

15. POKOJE UMEBL.

Wroniecka
18 — 6. zdg 9 891

Pokoik
elektryczność, tylko solidnemu
panu. Fr. Ratajczaka 11a. —
m. 69. zdg 4 869

Pokój
komfortowy, lepsze panu —
przy parku Wilsona, Focha 54,
restauracja. Tel. 69-68.
zdg 10 094

Pierackiego
8 — 12. zdg 10 351

Jeżyce
dwuosobowy, frontowy, utrzyma-
niem — bez. Staszica 17 — 4.
zdg 10 185

Niekrepujący
ładny, Sz wajarska 12a, m. 3.
zdg 9 804

Jednosobowy
Plac Działowy 6, m. 8.
zdg 10 387

Pokój
Skarbowska 14 m. 9. zdg 10 496

Przecznica
9, m. 2, urzędniczk. zdg 10 054

Urzędnicowi
(nicze), komfortowy pokój. —
Wierzbicice 5, m. 7. zdg 10 514

Grobla
29 a — 7. zdg 10 520

Klatki
także małżeństwu. Szyperska 3,
m. 9. zdg 10 566

Czysty
inteligentnemu panu. Józefa 9a,
m. 4. zdg 10 532

Elegancki
klatki, Łakowa 16 — 6.
zdg 10 572

Wrocławska
35 — 3 jednoosobowy, dwuosobo-
wy, klatki. zdg 10 574

Pokój
umeblowany do wynajęcia. So-
lacz, Podolska 20. zdg 10 508

Pokój
Śniadeckich 9, m. 3. zdg 10 445

Mielżyńskiego
22 I m 7, gabinet obiadam, bez.
zdg 10 448

Dwuosobowy
jednosobowy. Rzeczypospolitej
9 — 8. zdg 10 462

Pokoik
Dąbrowskiego 41 — 6. zdg 10 467

Kulturalnej
duży dwuosobowy — elektrycz-
ność, utrzymaniem — bez. Kwia-
towa 2, m. 7. zdg 10 481

Spokojna
25a — 7. zdg 10 492

Komfortowy
niekrepujący. Piekary 9, m. 7.
zdg 9 755

Pokój
Łazarz, Kossaka 1, narożnik Wy-
spiańskiego, mieszkanie 4.
zdg 10 592

Klatki
pokój elegancki ewentl. dwa —
przedpokój, ubikacja do mycia,
telefon (ksiądz, wyższy urzędnik)
Ogrodowa 20 — 6. zdg 10 591

Ratajczaka
11a — 80. zdg 10 583

Półwiejska
4-12 dwuosobowy, małżeństwu,
wolny. zdg 10 585

Eleganckie
klatki schodowej dla dwóch lub
jednej osoby. Słowackiego 42 —
m. 8. zdg 10 806

Mostowa
5 — 7. zdg 10 803

Pokój
Piekary 8a, m. 41. zdg 10 721

Elegancki
dobrym utrzymaniem ewentl.
dwom osobom. Pl. Nowomiejski
6. — 18. zdg 10 722

Pokój
frontowy. Plac Działowy 5 — 5.
zdg 10 670

Elegancki
frontowy. Kreta 22 — 11.
zdg 10 671

Pokój
solidnemu panu. Kramarska 15,
m. 2. zdg 10 674

Próżny
umeblowany Matejki 61 — 11.
zdg 10 682

Próżny
organizacji lub paniom. Piekary
8 — 11. zdg 10 685

Kulturalnemu
utrzymaniem — bez. Łakowa 14
— 22. zdg 10 778

Mickiewicza
2125 — 1. zdg 10 782

Śniadeckich
24 — 3. zdg 10 743

Niegolewskich
16 — 9. zdg 10 745

Pokoje
blisko szkół i gazowni. Mostowa
17 — 10. zdg 10 748

Składowa
11, 7, II frontowy, czysty, elektr.,
łazienka. zdg 10 763

Pokój
Wielka 23, m. 21. zdg 10 726

Nowoczesny
3 Maja 3a — 20, 11. zdg 10 737

Jednego
lub dwóch. Wierzbicice 26, m.
12. zdg 10 708

Działynskich
9-5 dwuosobowy panom.
zdg 10 711

Nowomiejski
6a — 25, frontowy duży.
zdg 10 713

Ratajczaka
11a — 102. zdg 10 614

Słoneczny
Towarowa 21, m. 9. zdg 10 597

Ratajczaka
40 — 11, utrzymaniem.
zdg 10 599

Panom
Piekary 4 — 7. zdg 10 600

Ratajczaka
11a — 71. zdg 10 602

Dwuosobowy
Ogrodowa 2 — 11. zdg 10 607

Ładny
Strusia 10, m. 6. zdg 10 697

Pokój
telefon, Matejki 61 — 6.
zdg 10 700

Pokój
1. 9, słoneczny, wysoki parter,
Szyperska 3, miesz. 7. zdg 10 702

Śniadeckich
6 — 5. zdg 10 659

Niekrepujący
Kreta 5 — 9. zdg 10 622

Pokój
Grobla 18 — 4. zdg 10 615

Studentkę
na wspólny przy solidnej rodzinie
St. Rynek 59/60, m. 3. zdg 10 629

Focha
35 — 9. zdg 10 631

Plac
Działowy 10 — 10. zdg 10 632

Pokój
20.- zł. Pierackiego 9, miesz. 9
zdg 10 633

Mostowa
30, piętro prawo. zdg 10 635

Gieszkowskiego
6 — 7, inteligentnym. zdg 10 637

Klatki
utrzymaniem, Ratajczaka 9 — 8.
zdg 10 636

Pokój
panu, frontowy, słoneczny, elek-
tryczność blisko Jasnej, Dąbro-
wskiego 25a — 4. zdg 10 849

Pokój
willi, Topolowa 6, telef. 33-64.
zdg 10 889

Focha
64 — 5. zdg 10 910

Łakowa
13 — 5. zdg 10 902

Pokój
Długa 9 — 3. zdg 10 874

Centrum
telefon jedno- dwuosobowy. Aleje
Marcinkowskiego 2 — 1.
zdg 10 862

Parterowy
panu, ewtl. biuro. Ratajczaka 11a
m. 82, wejście 5. zdg 10 641

Ratajczaka
19 — 10, utrzymaniem.
zdg 10 647

Pokój
Matejki 60, m. 10, korzystnie.
zdg 10 649

Niekrepujący
Podgórna 4 — 4. zdg 10 897

Inteligentnemu
Aleje Marcinkowskiego 18 — 8.
zdg 10 866

2
komfortowe, wyłącznie panom —
stanowisku, częściowo umeblowa-
ne, próżne. Ogładać 4-6; Mickie-
wicza 21/25 — 6. zdg 10 859

Pokój
Śniadeckich 11 — 11.
zdg 10 853

Niekrepujący
elektryczność, Polna 5 — 7 przy
Dąbrowskiego. zdg 10 855

16. SZUKA POKOJU

Centrum
parter na biuro. Oferty Kurier
Poznański zdg 10 449

Emeryt
synami u samotnej. Oferty Kur-
ier Poznański zdg 10 466

Pokoju
umeblowanego, niekrepującego —
pobliżu Działynskich poszukuje
urzędnik państw. Zgłoszenia Kur-
ier Pozn. zdg 10 557

Na Dębca
2 pokoje lub pokój z kuchnią —
umeblowane b. ciche, słoneczne,
poszukuje. Oferty Kurier Pozn.
zdg 10 556

Pokoju
ładnego, niekrepującego okolica
Urzedu Wojewódzkiego od wrze-
śnia. Oferty Kurier Poznański
zdg 10 772

Student
szuka niedrogiemu pokój umeblowa-
nego od 30. 8. srodmieście —
centralnym ogrzewaniem. Oferty
cena Kurier Poznański zdg 10 687

Pokoik
do 20 zł pani. Oferty Kurier
Poznański zdg 10 650

Pokoju
czystego 2 panienki do 20 zł. —
S. H. teraz Kantaka 4, tel. 49-68
do 3 września zdg 23 904/5

programy radiowe

OGOLNOPOLSKIE

Sobota, 28 sierpnia.
6.15 audycja poranna; 11.57 sy-
gnał czasu; 12.03 dziennik południ-
owy; 12.15 aktualna pogadanka
rolnicza; 12.25 „Melodie północy”
ka — wesela audycja dla dzieci;
darcze; 16.00 „Uciekla mi piosen-
ka” — w wykonaniu orkiestry (z Krako-
wa); 16.45 wiadomości gospo-
dy z Lwowa; 16.50 recital spiewa-
cy Janiny Hupertowej; 16.55 —
Polska Kapela Ludowa pod dyr.
Feliksa Dzierżanowskiego; 17.30
audycja konkursowa; 17.50 przez
łasy i góry Sz wajarskiej i Kaszub-
skiej — pogadanka, wygłosił dr
Stanisław Leszczycki (z Krako-
wa); 18.00 nasz program; 18.10 —
program na jutro; 18.15 Albert
Sandler w repertuarze operowym,
operetkowym i filmowym (płyty);
18.50 pogadanka aktualna; 19.00
recital fortepianowy Zbigniewa
Dzierżanowskiego. W programie ut-
wory Beethovena; 19.40 pogad-
anka aktualna; 19.50 wiadomości
sportowe; 20.00 audycja dla
Polaków za granicą: „Wesele Bo-
rynny” — fragment z powieści
Reymonta „Chłopi” w radiof.
Ant. Bohdziewicz; 20.45 dziennik
wieczorny; 20.55 przegląd prasy
rolniczej; 21.05 arje operowe w wy-
konaniu Ireny Gadejskiej i Ste-
fania Witasza; 21.45 nowości lite-
rackie omówi Kazimierz Cza-
chowski (z Krakowa); 22.00 mu-
zyka taneczna; 22.50 ostatnie wiado-
mości.

Warszawa
Sobota, 28 sierpnia.
Warszawa II — 13.00 koncert
rozrywkowy (płyty); 14.00 pare in-
formacji; 14.06 fragmenty drama-
tycznych muzyki Wagnera (płyty)
15.00 życie kulturalne stolicy; —
15.05 muzyka rozrywkowa (płyty)
22.00 wiadomości sportowe; 22.05
„List służący” — monolog Hen-
ryka Katanpuly; 22.20 muzyka
leśna (płyty); 23.00 muzyka ta-
neczna; 23.40-1.00 muzyka ta-
neczna (płyty).

Niedziela, 29 sierpnia.
Warszawa II — 15.00 z twórczo-
ści kameralnej Mozarta i Beetho-
vena (płyty); 16.00 muzyka tanecz-
na; 16.58 program na jutro; 22.00
wiadomości sportowe; 22.05-1.00
muzyka taneczna (płyty).

POZNAN
Sobota, 28 sierpnia.
Poznań — 12.15 skrzynka rolni-
cza; 13.00 życie kulturalne; 13.05
pod znakiem melodii i rytmu (pły-
ty); 14.05 przegląd giełdowy; —
14.15 Jan i Józef Strauss — pły-
ty; 14.40 poradanka społeczna; —
18.00 „Nasze wycieczki”; 18.05 re-
welleri polscy, płyty; 18.25 weso-
le porachunki. — Tydzień w zarcie
i piosenke; 18.40 program na jutro;
18.45 wiadomości sportowe
lokalne; 23.00-23.30 polska i obca
muzyka taneczna (płyty).

Niedziela, 29 sierpnia.
Poznań — ok. 10.30 po transmisji:
Nuta ludowa u słynnych kom-
pozytorów (płyty); ok. godz. 12.00
„Złotodajne szaleństwo” — rep-
ortaż Waława Widigiera; 14.40 —
niedzielną popołudnie u wujaszka
Kazia; 16.30 mile popołudnie (pły-
ty); 20.00 koncert solistów. Felicia
Kurowiakówna — śpiew. Tadeusz
Tułas

Służąca
uczciwa i pracowita szuka posady do wszystkiego od 1. Oferty Kurier Poznański zdg 10 550

Młoda
inteligentna gospodyni poszukuje posady od 1. 9. do malej rodziny lub na majątek w charakterze kucharki. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 589

Przychodnia
dobrze gotuje, zna zaprawy poszukuje posady w lepszym domu. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 714

Pani
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 10 770

Uczciwa
wiejsza szuka pracy do wszystkiego, dobre świadectwa. Oferty Kurier Poznański zdg 10 791

Szukam
posady do wszelkiej pracy domowej z gotowaniem samodzielnie. Oferty Kurier Poznański zdg 10 744

Pani
z porządnej rodziny z syciem dzieckiem poszukuje posady do wszystkiego. Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 10 689

Pani
Niemka, która mówi polskim językiem poszukuje posady u lepszemu do dzieci. Oferty Kurier Poznański zdg 10 691

Młodsza
uczciwa, do wszystkiego poszukuje całodzienną posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 638

Inteligentna
lat 21, sierota szuka posady do dzieci. Oferty Kurier Poznański zdg 10 634

Poszukuje
posady z gotowaniem od 1. 9. 37. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 856

Poszukuje
posługi na cały dzień z samodzielnym gotowaniem od 1. 9. Oferty Kurier Poznański zdg 10 885

Posługaczka
uczciwa szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 10 883

Poszukuje
posady samodzielnej, osoba zafana. Oferty Kurier Poznański zdg 10 875

Praczką
poszukuje prania, dobrze i tanio. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 795

Dziewczyna
samodzielna, lat 45 poszukuje posady bez prania w dobrym domu. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 747

Poszukuje
prania - posługi, dobre świadectwa. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 746

Szukam
posady do wszystkiego. Oferty Kurier Poznański zdg 9 726

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 006

Posługi
poszukuje z gotowaniem lub bez. Oferty Kurier Poznański zdg 9 953

Praczką
poszukuje prania. Mickiewicza 18, m. 1, suterena. zdg 10 053

Posługi
poszukuje, dobrze polecona. Oferty Kurier Poznański zdg 10 047

Służąca
sierota szuka posady do wszystkiego. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 257

Dziewczyna
do dzieci, lekkich prac domowych szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 10 279

TEATRY

Poznań, piątek, 27. 8.
TEATR POLSKI: Piątek, 27. 8. godz. 20: „Pierwsza pani Selby”
Sobota, 28. 8. godz. 20: „Pierwsza pani Selby”

KINA

Poznań, piątek, 27. 8.
APOLLO: „Pietro wyżej”.
CORSO: „Osaczona”.
GLORIA: „Biały Anioł”.
GWIAZDA: „Stradivari”.
METROPOLIS: „Darmozjad”.
OSWIATOWE I. C. L.: „Cissy”.
RENAISSANCE: „Bengalski tygrys” oraz „Skamieniały las”.
SLONCE: „Szesnaścioletka”.
SFINKS: „Ada to nie wypada”.
SWIT: „Dwoje z tłumu”.
TECZA-Lazarz: „Niezwyrodniony Bill”.
TECZA-Wilda: „Pasteur”.
WILSONA: „Mazur”.

Pani
inteligentna 26 szuka posady gospodyni. Gdzie? obojętnie. Oferty Kurier Poznański zdg 10 412

Młodsza
poszukuje posady cały dzień. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 407

Posługi
szukam od 1. 9. Oferty Kurier Poznański zdg 10 234

Dziewczyna
młodsza, uczciwa, czysta, zafana, z samodzielnym gotowaniem szuka posady od 1 września - najchętniej do 2-3 osób. Oferty Kurier Poznański zdg 10 246

Kucharka
dobrym gotowaniem zna kuchnię warszawską poszukuje posady od 1. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 336

Uczciwa
dziewczyna szuka posady do wszelkich prac domowych z gotowaniem od 1. 9. 37. Oferty Kurier Poznański zdg 10 389

Dziewczyna
do wszystkiego gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 10 388

Dobrze
polecona poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 383

Posługi
do wszystkiego szukam bez spania. Oferty Kurier Poznański zdg 10 380

Dziewczyna
młodsza z bardzo dobrym gotowaniem z długoletnią praktyką - szuka posady tylko w lepszym domu od 1. 9. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 9 245

Pani
uczciwa, pracowita, dobrze polecona szuka posady 2-3 razy w tygodniu. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 208

Poszukuje
posługi lub stałej posady z gotowaniem od 1 września do państwa z Małopolski. Oferty Kurier Poznański zdg 9 154

Uczciwa
cośkolwiek gotowaniem szuka posady od 1 września. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 008

Poszukuje
posługi za pokój. Oferty Kurier Poznański zdg 9 012

b) Inni

Biurowa
maszynistka prosi o jakakolwiek pracę. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 524-5

Młoda
z praktyką szuka posady biurowej. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 549

Panna
inteligentna zafana, miła, sierota, średnim wieku przyjmie posadę zarządczyni domu u wdowca z dziećmi. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 998

Dyplomowany
mechanik - szofer wszelkie naprawy wykonuje na miejscu szuka posady szofera za mniejszym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Poznański zdg 10 137

Techniczka
dentystyczna zna operatywe, szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 10 502

Ekspedientka
przyjme posadę do cukierni lub restauracji. Łaskawe zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 10 499

Mistrz stolarski
długoletnia praktyka kierowniczka meblowo - budowlana, samodzielnie kalkulator, rysownik, poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 10 058

Pani
inteligentna, uczciwa, znająca dobrze ekspedycje poszukuje posady w składzie cukierków, lub jakiej innej branży, dwuletnia praktyka. Łaskawe oferty Kurier Poznański zdg 10 554

Pani
lat 19, ukończona Szkoła Wydziałowa i Handlowa, z praktyką, dobry niemiecki, pisanie maszyna, księgowość szuka posady biurowej, chętnie do składu. - Oferty Kurier Poznański zdg 10 498

Ekspedientka
do cukierni poszukuje posady zaraz lub 1-go. Oferty Kurier Poznański zdg 10 284

Młoda
inteligentna osoba szuka posady u samotnej osoby lub dzieci. - Zna język niemiecki. - Oferty „Par”. Toruń 597
Pg 29 574-6, 495

Ekspedientka
rzeźniczką biegłą w rachunkach, język niemiecki poszukuje posady. 15 września lub 1. 10. Oferty Kurier Poznański zdg 10 749

Ogrodnik
żonaty lat 28, samodzielny, - wszechstronnie obeznany, specjalność: rzeźba w sadze i glistowe dekoracje egzaminowany, pragnie zmienić posadę do większego dworu na deputat. Zgłoszenia Agentura Kuriera Pozn. Chodzież. ng 48 536

Absolwent
Wyższa Szkoła Handlowa z praktyką biurową szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Ostrów: Wlkp. Skrytka 57. P. n 48 574

Nauczycielka-wychowawczyni
ukończona gimnazjum i seminarium, duża rutyna naucz.-pedagogiczna, doskonale referencje domów ziemianskich - długoletnie świadectwa szuka posady od 1 września. - Zgłoszenia Maria Brzuszkiewiczówna, - Tarnogóra 2, dwór, poczta Izbica nad Wierpsem. zdg 9 217

Czeladnik
piekarski, znający cukiernictwo, dobrymi świadectwami szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 10 909

Już w sobotę nastąpi
odsłonięcie zmodernizowanego
okna wystawowego jublera
SZULCA w Poznaniu
Pg 29 583/4-34,945

Pani
znająca niemiecki, francuski i - prace biurowe szuka praktyki. Oferty Kurier Pozn. zdg 8 518

Osoba
inteligentna, lat średnich, ładnego uosobienia która pracowała w dobrych domach szuka posady w charakterze wychowawczyni, przyjmie także do zarządu w gospodarstwie domowym lub pielęgnowaniu chorej osoby. Oferty Poznań, Szamarszewskiego 28, m. 11. zdg 8 210

100 zł
da lub złoży kaucji, urzędnik gospodarczy, lat 31, chcący zmienić posadę na portiera, magazyniera, placowego lub t. p. w mieście. Szczegółowe oferty Kurier Pozn. zdg 10 010

Za
kilka dni kończą służbę wojskową muszę znaleźć jakiegokolwiek zajęcie. Mam maturę i wiele doświadczenia życiowego. Zgłoszenia: Włocławek, Poste restante „Nadzieja” zdg 8 948

Nauczycielka-wychowawczyni
zezwolenie niemiecki szuka od 1. 9. posady (na ostatniej 5 lat). Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 9 292

Pokojowa
młoda inteligentna, zna szycie, - prasowanie, praktyka przy dzieciach szuka posady. 1. 9. lub później. Oferty Kurier Poznański zdg 9 939

Pani
szuka nauki - w jakimkolwiek składzie. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 360

Chłopiec
lat 15, sierota szuka miejsca do posyłek. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 405

Panna
jeńniczka, przystojna, inteligentna, praktycznie wykształcona, dobrej kuchni, szyciem, robotki, język niemiecki, przyjmie posadę wychowawczyni, wychowawczyni, - może samodzielnie prowadzić dom. Marta Kromuszczyńska - Leszno, Wybickiego. zdg 9 598

Krawcowa
poszukuje posady po domach. - długoletnia praktyka (plaszczki kompl.) również przaróbki dziecięce, wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 9 423

Pani
samodzielna, inteligentna szuka posady do składu, - najchętniej branży spożywczej. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 513

Student
drugi rok studiów Głównej Szkoły Handlowej szuka jakiegokolwiek pracy, znajomość języka niemieckiego, pisanie na maszynie, wieloletnia praktyka biurowa, drogerijno - detaliczna. Oferty Kurier Poznański zdg 6 980

27. WOLNE MIEJSCA

Stenotypistki
rutynowanej, możliwie z niemieckim i księgowością poszukuje. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 10 150

Młodszy
pomocnik i 2 uczy potrzebni od zaraz. Zgłoszenia nadszawca Konieczny, Marszew, poczta Pleśszew, powiat Jarocin. zdg 10 317

Przedstawiciela
na Poznań i prowincję poszukuje fabryka fortepianów i pianin. - Oferty z życiowym do Kuriera Poznańskiego ng 48 619

Fryzjer
na trwałą wodną, żelazkowa - siła pierwszorzędną, potrzebny zaraz lub później. Oferty Kurier Poznański ng 47 778

Ogrodnik - pszczelarz
z ukończoną szkołą zawodową - praktyka i dobrymi świadectwami potrzebny od zaraz do ogrodu dyrektora cukrowni. Zgłoszenia nadsyłać wprost do Dyrekcji Cukrowni „Dobre”, poczta Dobrze, k. Nieszawy. dg 24 174

Potrzebna
ogrodniczka lub osoba zdolna interesująca się ogrodnictwem. - Pożądana znajomość języka niemieckiego. Biała-Podlaska skrz. pocztowa 36. zdg 10 394

Już w sobotę nastąpi
odsłonięcie zmodernizowanego
okna wystawowego jublera
SZULCA w Poznaniu
Pg 29 583/4-34,945

Pani
znająca niemiecki, francuski i - prace biurowe szuka praktyki. Oferty Kurier Pozn. zdg 8 518

Osoba
inteligentna, lat średnich, ładnego uosobienia która pracowała w dobrych domach szuka posady w charakterze wychowawczyni, przyjmie także do zarządu w gospodarstwie domowym lub pielęgnowaniu chorej osoby. Oferty Poznań, Szamarszewskiego 28, m. 11. zdg 8 210

100 zł
da lub złoży kaucji, urzędnik gospodarczy, lat 31, chcący zmienić posadę na portiera, magazyniera, placowego lub t. p. w mieście. Szczegółowe oferty Kurier Pozn. zdg 10 010

Za
kilka dni kończą służbę wojskową muszę znaleźć jakiegokolwiek zajęcie. Mam maturę i wiele doświadczenia życiowego. Zgłoszenia: Włocławek, Poste restante „Nadzieja” zdg 8 948

Nauczycielka-wychowawczyni
zezwolenie niemiecki szuka od 1. 9. posady (na ostatniej 5 lat). Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 9 292

Pokojowa
młoda inteligentna, zna szycie, - prasowanie, praktyka przy dzieciach szuka posady. 1. 9. lub później. Oferty Kurier Poznański zdg 9 939

Pani
szuka nauki - w jakimkolwiek składzie. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 360

Chłopiec
lat 15, sierota szuka miejsca do posyłek. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 405

Panna
jeńniczka, przystojna, inteligentna, praktycznie wykształcona, dobrej kuchni, szyciem, robotki, język niemiecki, przyjmie posadę wychowawczyni, wychowawczyni, - może samodzielnie prowadzić dom. Marta Kromuszczyńska - Leszno, Wybickiego. zdg 9 598

Krawcowa
poszukuje posady po domach. - długoletnia praktyka (plaszczki kompl.) również przaróbki dziecięce, wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 9 423

Pani
samodzielna, inteligentna szuka posady do składu, - najchętniej branży spożywczej. Oferty Kurier Pozn. zdg 9 513

Student
drugi rok studiów Głównej Szkoły Handlowej szuka jakiegokolwiek pracy, znajomość języka niemieckiego, pisanie na maszynie, wieloletnia praktyka biurowa, drogerijno - detaliczna. Oferty Kurier Poznański zdg 6 980

27. WOLNE MIEJSCA

Stenotypistki
rutynowanej, możliwie z niemieckim i księgowością poszukuje. Zgłoszenia do Kuriera Pozn. zdg 10 150

Pomocnik
księgarski, ekspedient do materiałów pamiennych. Praktykant z dobrymi wiadomościami z fizyki z ukończoną szkołą średnią do większego przedsiębiorstwa potrzebny od zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 10 487

Służąca
młodsza (bez prania) własna posiedziela. Plac Wolności 3, m. 6. zdg 10 489

Młodszy
pomocnik, malarski zaraz. Zgłoszenia między godz. 7-8 wieczór ul. Łęczycka 2. zdg 10 559

Młodsza
do wszystkiego. Wypiańskiego 12 - 8a. zdg 10 584

Nauczycielka
potrzebna na wyjazd od zaraz. Wymagane seminarium, język niemiecki, dobre referencje. Zgłoszenia Słowackiego 32, m. 3. - godz. 11-12. zdg 10 590

Służąca
uczciwa z dobrymi świadectwami od zaraz. Zgłoszenia w niedzielę do 5 godz. Słoneczna 9. - I ptr. zdg 10 689

Czysta
zdrowa do wszystkiego. Słowackiego 42 - 8. zdg 10 807

Poszukuje
starsza księżkowna na samodzielne stanowisko z gotówką 5 000 do 7 000 zł jako udziałowczyni. - Oferty proszę do Kuriera Pozn. dg 24 184

Dzielny
blacharz - instalator na stałe potrzebny. Oferty Kurier Poznański zdg 10 681

Bufetowa
młoda, fachowa potrzebna na wyjazd. Zgłoszenia Pierackiego 17 10 od godz. 4-7. zdg 10 776

Młoda
z gotowaniem do wszystkiego od zaraz, dłuższe świadectwa. Kłobowicza 3, m. 3. Łazarz. zdg 10 787

Dziewczyna
uczciwa do dzieci, lekkich prac - bez spania. Grobla 27a, m. 5. zdg 10 753

Skrzypek
potrzebny 1. 9. Dąbrowskiego 105 Botania. zdg 10 754

Książkowy
młodszy do przedsiębiorstwa zbrojowego potrzebny. Oferty Kurier Poznański zdg 10 759

Uczennica
zaraz potrzebna. Firma Czysty - Szkolna 11. zdg 10 762

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Rzeczypospolitej 2, skł. zdg 10 727

Poszukuje
od zaraz do składu bławatów, konfekcji, tow. krótkich ekspedienta. Świadectwa, fotografie - życiorys, referencje z zapożyczeniem wysokości wynagrodzenia do Kuriera Pozn. zdg 10 692

Posługa
Krauthofera 4, Łazarz. zdg 10 739

Służąca
dobra kucharka przyjmie kupiec J. Wieczorek, Chorzów Śl. Wolności 25. dg 24 183

Maturzystka
możliwie z rocznym kursem W. S. H. muzyka - potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 10 593

Kulturalna
wychowawczyni. - konwersacja francuska, muzyka wolnych chwilach pomoc w biurze do dziewczynki 11-letniej potrzebna od 1. 9. Zgłoszenia podaniem warunków do Kuriera Pozn. zdg 10 598

Podróżujący
może się zgłosić Krüger. Wytównia soków, Rzeczypospolitej 5. zdg 10 850

Humor zagraniczny

— Czy to moja wina, że calujesz mnie, gdy mam usta pełne szpilek?
(M)
(Prager Presse, Praga).

Kucharka
restauracyjna potrzebna, pierwszorzędną od 1 września. kuchnia warszawska. Bristol, Legionów 7, Grudziądz. zdg 10 844

Chłopak
do posyłek lat 18-21, porządnej rodziny, gwarancja poręczenia. - Goździewicz, Podgórzna 10. zdg 10 901

Ekspedient (ka)
branży elektrotechniczno-radioowej

mechanik
do instalacji aparatów radiowych potrzebni. Zgłoszenia Kurier Poznański dg 24 192

Fryzjer
zaraz. Dąbrowskiego 4. zdg 10 640

Przychodnia
uczciwa do wszystkiego. Grottegras 4, m. 2. zdg 10 898

Uczeń
z praktyką do drogerii potrzebny. Oferty Kurier Poznański zdg 10 893

Ogrodnicy
pomocnik, młodszy, praktyka - handlowych ogrodach, uczciwy, potrzebny 1. 9. 37. Zgłoszenia świadectwami, Roszczak, Kórnicka 86, ogrodnictwo. zdg 10 888

Reemigrantka
francuska, młoda, przystojna może otrzymać dobrą posadę do konwersacji w Bydgoszczy. Oferty zgłaszać z fotografią: Halina Flaumówna, Bydgoszcz, Nakielska 23. ng 47 976

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem może się zgłosić. Szkolna 11, m. 6, od 3-4 zdg 10 865

29. RYNEK ZWIERZĘCY

Pragniesz
nabyć kota czy psa, chcesz kupić konia, królika czy kanarka...? a może już wszystko do posiadasz i sprzedasz? Wystarczy tylko małe ogłoszenie w rubryce „Rynek zwierzęcy” - i sprawa załatwiona!
zdg 10 384/5

30. POPIERAJMY RZEMIOSŁO

PP. Rzemieślnicy!
Pragniemy stworzyć specjalną rubrykę drobnych ogłoszeń p. n. „Popierajmy rzemiosło”; okazja to do polecania wytworów i usług najmniejszego nawet warsztatu. Zadzajcie, by tu właśnie zamieszczono Wasze ogłoszenia!
zdg 10 836/7

31. ROZRYWKA

Monterów
udzielających wyjaśnień bezpłatnie do aparatów

Radiomechanika

św. Marcin numer 25 dg 24 176

Ostatnie dni
dla najkorzystniejszej zamiany starego

radioaparatu
na nowoczesny. Dogodne raty. Radiofonika 27 Grudnia 10, telefon 46-39. ng 48 639-4

„Kapelusz”
Fabrycznie przefasonowany kapelusz zastąpi często nowy. Tanie kapelusze na składzie. Polska wytwórnia kapeluszy. 27-go Grudnia 2, podwórza. zdg 6 693-4

Przedpłata
na miesiąc wrzesień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach w mieście zł 3.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00-9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznych: 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30. w nagłych wypadkach do godz. 22 n stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10. w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek), słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstająca wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i